



Z DNIA 9.01.2009 r.



LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

obszaru

Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania **POLCENTRUM**

NA LATA 2009 – 2015.



SPIS TREŚCI	str
WSTĘP	4
1. Charakterystyka Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania POLCENTRUM jako jednostki odpowiedzialnej za realizację Lokalnej Strategii Rozwoju.	5
1.1. Nazwa i status prawny	5
1.2. Opis procesu budowania partnerstwa	5
1.3. Charakterystyka członków LGD POLCENTRUM i sposób rozszerzania / zmiany składu LGD	5
1.4. Zasady i procedury funkcjonowania LGD	7
1.5. Struktura, zasady i procedury funkcjonowania organu decyzyjnego – RADY	8
1.6. Procedura naboru pracowników.	10
1.7. Opisy stanowisk precyzujące podział obowiązków i zakres odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach.	11
1.8. Doświadczenie LGD i członków LGD w realizacji projektów.	15
2. Opis obszaru objętego LOKALNĄ STRATEGIA ROZWOJU	17
2.1. Uwarunkowania przestrzenno – geograficzne	17
2.2. Uwarunkowania przyrodnicze	19
2.3. Uwarunkowania historyczno – kulturowe	20
2.4. Ocena społeczna obszaru	26
2.5. Ocena gospodarcza obszaru	31
3. ANALIZA SWOT dla obszaru objętego LSR i wnioski z przeprowadzonej analizy.	35

4. Cele ogólne i szczegółowe LSR.	40
5. MISJA Lokalnej Grupy Działania.	43
6. Zgodność specyfiki obszaru z celami LSR.	43
7. Zintegrowane podejście dla przedsięwzięć planowanych w LSR .	45
8. Innowacyjne podejście dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR.	45
9. Procedury wyboru operacji	46
9.1. Założenia ogólne	46
9.2. Procedury oceny zgodności operacji z LSR	46
9.3. Procedury odwołania od rozstrzygnięć RADY w sprawie wyboru operacji	47
9.4. Lokalne kryteria wyboru operacji	47
10. BUDŻET	49
11. OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA LSR.	50
12. Proces wdrażania i aktualizacji LSR.	51
12.1. Wdrażanie LSR	51
12.2. Aktualizacja LSR	52
13. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA EWALUACJI WŁASNEJ LSR.	52
14. Powiązanie Lokalnej Strategii Rozwoju z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem realizacji LSR.	53
15. Planowane przedsięwzięcia realizowane przez LGD POLCENTRUM, w ramach innych programów wdrażanych na obszarze realizacji LSR.	56

16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich. 58

17 INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH 60

WSTĘP

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU to jeden z najważniejszych elementów podejścia LEADER. Ma on podstawowe znaczenie dla losów LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA i obszaru jej działania.

Istota lokalnej strategii rozwoju polega na wskazaniu kierunków działania, które mogą zdynamizować rozwój obszarów wiejskich, a zasadniczym celem pracy nad strategią jest ich poszukiwanie i zdefiniowanie.

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU jest dokumentem przygotowanym przy współpracy społeczności lokalnej i do niej adresowanym, wiele elementów w nim zawartych ma związek z wspieraniem aktywności gospodarczej lub społecznej mieszkańców. Jest również dokumentem, który LGD przygotowuje dla siebie, by traktować go jako program działania. Przy opracowywaniu LSR wzięto pod uwagę potrzeby i sugestie społeczności lokalnej. Jedną z metod partycypacji społecznej w proces tworzenia LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU były ankiety, kierowane do przedstawicieli społeczności lokalnych (sołtysów, radnych), oraz wójtów i burmistrzów. Poniższe opracowanie stanowi rzetelną analizę istniejącej sytuacji omawianego obszaru oraz wynikające z niej kierunki działania służące rozwojowi terenu działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania POLCENTRUM.

1. Charakterystyka Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania POLCENTRUM jako jednostki odpowiedzialnej za realizację Lokalnej Strategii Rozwoju.

1.1. Nazwa i status prawny

- **nazwa LGD:** STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „POLCENTRUM”
- **status prawny :** OSOBA PRAWNA - STOWARZYSZENIE
- **data wpisu i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym :** 07.09.2006 r.; 0000263444

1.2. Opis procesu budowania partnerstwa

Budowa partnerstwa rozpoczęła się już w 2006 roku. Burmistrzowie i Wójtowie podczas pierwszych spotkań podjęli decyzję, że utworzą Lokalną Grupę Działania na swoim obszarze w celu długofalowej współpracy między lokalnymi władzami, zrzeszeniami i organizacjami oraz przedsiębiorcami na rzecz rozwiązywania wszelkiego rodzaju problemów lokalnej społeczności. Prowadzone były spotkania ze społecznością lokalną, z partnerami społecznymi oraz wójtami i burmistrzami w formie akcji informacyjnych, szkoleniowych i promocyjnych. Akcje te które stanowiły fundament pod przyszłe kontakty w sprawie tworzenia LSR. Prowadzone były spotkania z lokalnymi organizacjami pozarządowymi w celu nawiązania ścisłej współpracy i obrania wspólnego celu rozwoju podmiotowego obszaru. Nadal trwa pozyskiwanie partnerów aktywnie działających na rzecz rozwoju obszaru działania LGD POLCENTRUM. Podczas poszukiwania członków, Stowarzyszenie nawiązało ścisłą współpracę z Lokalnymi Grupami Działania z obszaru województwa łódzkiego: Stowarzyszeniem Rozwoju Gmin CENTRUM z Kutna i Fundacją Rozwoju Gmin PRYM z Parzęczewa (podpisane listy intencyjne). Również z Stowarzyszeniem osób chorych na padaczkę w Ozorkowie zostały zawiązane wstępne porozumienia o współpracy w jednym celu –rozwoju obszarów wiejskich Gmin Domaniewice, Głowno, Ozorków, Piątek, Stryków. W 2007 roku zostało powołane do życia biuro stowarzyszenia, które w tej chwili realizuje już projekty w ramach funduszy unijnych, podnoszące jakość życia mieszkańców z obszaru działania.

1.3. Charakterystyka członków LGD POLCENTRUM i sposób rozszerzania / zmiany składu LGD

- II. W chwili obecnej Stowarzyszenie składa się dwudziestu jeden członków.
- III. Zgodnie z wymogami podejścia LEADER LGD POLCENTRUM jest partnerstwem złożonym z przedstawicieli trzech sektorów:

- ✚ publicznego :
 - GMINA DOMANIEWICE – przedstawiciel Wójt Gminy
 - GMINA GŁOWNO - przedstawiciel Wójt Gminy
 - GMINA OZORKÓW- przedstawiciel Wójt Gminy
 - GMINA PIĄTEK - przedstawiciel Wójt Gminy

- GMINA STRYKÓW – Burmistrz Miasta- Gminy Stryków
- ✚ gospodarczego : przedsiębiorcy i rolnicy z terenu działania LGD POLCENTRUM:
 - Dariusz Szpakowski – Gminna spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Ozorkowie
 - Mirosława Perdjon – przedstawiciel Hodowcy Zwierząt Futerkowych w Strykowie,
 - Lech Piątkowski – przedstawiciel firmy ZRB w Strykowie,
 - Krzysztof Drożdżyński – przedstawiciel firmy Azymut,
 - Władysław Starzyński – przedstawiciel Banku Spółdzielczego w Ozorkowie,
 - Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Domaniewicach- przedstawicie-Paweł Kwiatkowski
 - Remigiusz Ratajski – właściciel firmy „Afra” spółka z o.o.,
 - Monika Pietrasik – właściciel firmy AURA
- społecznego : organizacje pozarządowe i zrzeszenia nie posiadające osobowości prawnej, prowadzące działalność na terenie działania Stowarzyszenia, które charakteryzują się zaufaniem społecznym, co wskazuje na oddolne budowanie partnerstwa:
 - Klubu Sportowego” Malina” w Piątku – przedstawiciel, Renata Lepalczyk;
 - Barbara Krawczyk – Gminna Rada Kobiet,
 - Krystyna Rutkowska – Komendant Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Zarządzie Oddziału Miejsko – Gminnego w Głownie,
 - Stowarzyszenia Rozwoju Gminy Domaniewice – przedstawiciel - Barbara Jędrzejczak;
 - Ochotnicza Straż Pożarna w Stroniewicach – przedstawiciel- Małgorzata Trojanowska;
 - Roman Sularz – przedstawiciel Ochotniczej Straży Pożarnej w Głownie;
 - Bogdan Jarota – osoba fizyczna
 - Weronika Roźniata- osoba fizyczna

IV. Członkiem zwyczajnym w Stowarzyszeniu może być:

- ✚ *osoba fizyczna*, która przedstawi rekomendację udzieloną przez partnera społecznego lub gospodarczego w rozumieniu przepisów o Narodowym Planie Rozwoju (działającego na obszarze, którego dotyczy LSR, partnera społecznego lub gospodarczego, lub gminę wiejską, miejsko – wiejską, lub związek międzygminny, lub inną osobę prawną, której działalność związana jest z realizacją celów Stowarzyszenia), oraz spełnia warunki określone w ustawie Prawo o stowarzyszeniach, jest pełnoletnia, posiada pełną zdolność do czynności prawnych, posiada obywatelstwo Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa, bez względu na miejsce zamieszkania, działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i złoży deklarację członkowską;
- ✚ *osoba prawna*, która działa na obszarze, którego dotyczy LSR, wykonuje działalność związaną z realizacją celów Stowarzyszenia, jest jednostką samorządu terytorialnego lub jednym z partnerów gospodarczych lub społecznych, w tym organizacją pozarządową działającą na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, przedstawi uchwałę organu stanowiącego, zawierającą deklarację przystąpienia do LGD oraz wskazanie osoby reprezentującej osobę

- prawną w LGD i złoży deklarację członkowską, wraz ze wskazaniem osoby reprezentującej osobę prawną w LGD;
- e) Członkiem wspierającym Stowarzyszenia może być osoba fizyczna i osoba prawna, która złoży Zarządowi Stowarzyszenia oświadczenie woli, przyjęcie w poczet członków wspierających dokonuje się w takim samym trybie, jaki dla członków zwyczajnych, z tym zastrzeżeniem, że nie jest wymagana rekomendacja. Wśród członków LGD POLCENTRUM znajdują się przedstawiciele sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Przyjmowanie nowych członków, oraz wykluczenie z listy członków Stowarzyszenia leży w kompetencji Zarządu.
- e) Sposób rozszerzenia LGD POLCENTRUM:
- ✚ osoba prawna lub osoba fizyczna, czyli kandydat na członka, składa pisemną deklarację przystąpienia do Stowarzyszenia – zgodną z przyjętym wzorem,
 - ✚ deklarację rozpatruje Zarząd,
 - ✚ Zarząd podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia kandydata na członka – w przypadku pozytywnej opinii,
- f) Pozyskiwanie nowych członków Stowarzyszenia odbywać się będzie poprzez:
- ✚ stałą promocję Stowarzyszenia w lokalnych mediach,
 - ✚ organizowanie imprez promocyjno – integracyjnych,
 - ✚ organizowanie akcji kulturalnych,
 - ✚ bieżącą współpracę z instytucjami, przedsiębiorcami, rolnikami i organizacjami z terenu działania,
 - ✚ stałą współpracę z grupami dzieci i młodzieży (formalnymi i nieformalnymi)
 - ✚ aktywizowanie mieszkańców do wspólnego podejmowania pracy nad projektami z zakresu realizacji LSR
 - ✚ nawiązywanie współpracy z Lokalnymi Grupami Działania z terenu kraju jak i z terenu UE, w celu zbierania doświadczeń i ścisłej współpracy.

Sposób rozszerzenia lub zmiany składu Stowarzyszenia LGD POLCENTRUM reguluje szczegółowo Statut Stowarzyszenia.

1.4 Zasady i procedury funkcjonowania LGD

Zasady działalności LGD POLCENTRUM regulują akty prawne tj.:

- ✚ Regulamin Rady Stowarzyszenia – załącznik nr 1 do LSR
- ✚ Opis warunków technicznych i lokalowych Biura LGD - załącznik nr 2 do LSR
- ✚ Doświadczenie LGD I członków CZŁONKÓW – załącznik nr 3 do LSR.
- ✚ Doświadczenie CZŁONKÓW RADY LGD załącznik nr 4 do LSR.

Zgodnie ze Statutem , organami LGD POLCENTRUM są:

- ✚ Walne Zebranie Członków
- ✚ Zarząd Stowarzyszenia
- ✚ Komisja Rewizyjna
- ✚ Rada Stowarzyszenia

1.5. Struktura, zasady i procedury funkcjonowania organu decyzyjnego – RADY

- ✚ Organem decyzyjnym LGD POLCENTRUM jest Rada Stowarzyszenia. Rada składa się z 15 członków, wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie. W skład Rady wchodzi Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, Sekretarz oraz 12 innych członków. Skład Rady stanowią przedstawiciele trzech sektorów współdziałających w ramach Lokalnej grupy Działania tj: 5 przedstawicieli gmin z obszaru działania LGD „Polcentrum” oraz 10 członków Stowarzyszenia posiadających rekomendację organizacji pozarządowych działających na terenie LGD „Polcentrum” i członków Stowarzyszenia posiadających rekomendacje przedsiębiorców lub organizacji przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie LGD „Polcentrum”. Rada konstituuje się na pierwszym posiedzeniu po wyborach, Rada składa się z co najmniej 50% członków zwyczajnych Stowarzyszenia wskazanych przez poszczególne podmioty będące partnerami społecznymi i gospodarczymi, a działającymi na obszarze, którego dotyczy LSR (parytet równowagi sektorów), przy czym w składzie nie może być mniej niż 40% kobiet i mniej niż 40% mężczyzn (parytet równowagi płci).
- ✚ Do wyłącznej kompetencji Rady należy wybór operacji, które mają być realizowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju opracowanej przez Stowarzyszenie. Szczegółowe zasady i procedury funkcjonowania (w tym również procedurę wyłączenia członka od udziału w dokonywaniu operacji w razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości, co do jego bezstronności w szczególności w przypadku ubiegania się członka organu decyzyjnego o wybór jego operacji w ramach działania, o którym mowa a art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Rady oraz sposób jej powoływania i zmian w składzie, określa Regulamin Rady który stanowi załącznik nr 1 do tego dokumentu.
- ✚ Sposób rekrutacji - Członkowie Rady oraz Przewodniczący wybierani są przez Walne Zebranie Członków LGD, natomiast Wiceprzewodniczący oraz Sekretarz zostają wybrani przez skład organu decyzyjnego.
- ✚ Posiedzenia Rady zwoływane są odpowiednio do potrzeb wynikających z naboru wniosków - prowadzonego przez LGD, lecz nie rzadziej niż raz w roku, w okresie 14 dni przed terminem posiedzenia Rady, jej członkowie będą mieć możliwość zapoznania się ze wszystkimi materiałami związanymi z porządkiem obrad w tym z wnioskami. Dokładny opis zasad funkcjonowania Rady - REGULAMIN RADY.

- ✚ Sposób powoływania członków organu decyzyjnego czyli RADY:
 - Rada jest wybierana przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia spośród członków tego zebrania.
 - W przypadku zmniejszenia się liczby członków Rady w trakcie trwania kadencji, Zarząd zwołuje Walne Zebranie w celu odbycia wyborów uzupełniających.
 - Zgodnie z Regulaminem Rady, powołanie Rady powinno dokonać się nie później niż na 2 miesiące przed upływem kadencji poprzedniego składu. Kolejna Rada rozpoczyna kadencję z dniem upływu kadencji poprzedniego składu i konstituuje się w terminie 30 dni od dnia powołania. Kadencja Rady trwa 2 lata dla wszystkich członków, niezależnie od dnia ich powołania.
 - Członkami Rady mogą zostać tylko Członkowie LGD POLCENTRUM, a w szczególności osoby zameldowane na pobyt stały przynajmniej 3 lata na terenie objętym LSR, posiadające wiedzę z zakresu rozwoju obszarów wiejskich, posiadają udokumentowaną znajomość co najmniej jednego języka UE.
- ✚ Sposób odwoływania poszczególnych członków Rady
 - Członków Rady odwołuje Walne Zebranie Członków
 - Odwołanie z funkcji członka Rady następuje w przypadku:
 - a) złożenia rezygnacji;
 - b) choroby powodującej trwałą niezdolność do sprawowania funkcji;
 - c) naruszenia postanowień niniejszego statutu;
 - d) systematycznego uchylania się od pracy w Radzie,
 - e) utraty rekomendacji,
- ✚ Członek Rady zostaje wykluczony z udziału w dokonywaniu wyboru projektów, w razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywoływać wątpliwości co do jego bezstronności, a w szczególności, gdy członek Rady ubiega się o wybór operacji. Wykluczenie od udziału w dokonywaniu wyboru projektu i polega na wykluczeniu z procedury oceny zgodności projektu z LSR i wyboru projektu (głosowanie nad podjęciem uchwały) oraz wykluczeniu z procedury odwołania od rozstrzygnięć Rady w sprawie wyboru projektu. Należy uwzględnić zapewnienie niezbędnej ilości głosów podczas głosowania nad wyborem projektu.
- ✚ Rada podejmuje decyzje w formie uchwał, które ma obowiązek przysyłać do wiadomości Samorządu Województwa Łódzkiego. Uchwały Grupy Decyzyjnej zapadają bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej 1/2 członków Grupy. W razie niemożności dokonania wyboru operacji bezwzględną większością głosów w dwóch kolejnych głosowaniach na tym samym posiedzeniu Grupy, w trzecim głosowaniu na kolejnym posiedzeniu Grupy (zwołanej w ciągu 21 dni), wyboru operacji dokonuje się zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 1/2 członków Grupy. Każdy członek Grupy Decyzyjnej ma jeden głos.
- ✚ Przynajmniej połowa członków organu decyzyjnego ukończyła kurs w zakresie podejścia LEADER, 1 członek włada językiem angielskim w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się, lista, kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego, oraz

nazwy podmiotu i sektor, którego przedstawicielami są członkowie RADY- załącznik nr 4 podlegający aktualizacji.

W całym okresie realizacji LSR nie można łączyć funkcji członka Grupy Decyzyjnej z funkcją członka Zarządu. Ponadto członek Grupy Decyzyjnej nie może być równocześnie pracownikiem Biura.

1.6. Procedura naboru pracowników.

1. Sformułowanie decyzji o naborze pracownika oraz proponowanych warunkach zatrudnienia w formie uchwały Zarządu.
2. Formułując wymagania dla kandydatów będą uwzględniane warunki panujące na miejscowym rynku pracy oraz poziom wynagrodzenia jaki LGD będzie mogło w tym okresie zaproponować.
3. LGD POLCENTRUM będzie dokonywać naboru z wykorzystaniem różnych form zatrudnienia z wolontariatem włącznie.
4. Określenie wymagań merytorycznych w stosunku do kandydatów.
5. Opublikowanie na stronie internetowej LGD POLCENTRUM, w lokalnej prasie oraz w Powiatowym Biurze Pracy ogłoszenia o naborze pracownika.

W ogłoszeniu będzie podane :

- ✚ Rodzaj stanowiska, na które poszukiwany jest pracownik,
 - ✚ Warunki zatrudnienia,
 - ✚ Zakres głównych obowiązków,
 - ✚ Niezbędne wymagania,
 - ✚ Dodatkowe wymagania,
 - ✚ Termin i miejsce składania ofert,
 - ✚ Dokumenty, które należy złożyć z ofertą.
6. Przeprowadzenie oceny formalnej a następnie oceny merytorycznej zgłoszonych kandydatów. Ocenę tą przeprowadza Zarząd LGD POLCENTRUM.
 7. Rozmowa kwalifikacyjna z kandydatami, którzy pozytywnie przeszli ocenę formalną.
 8. Wybór najlepszego kandydata przez Zarząd.
 9. Udostępnienie informacji o dokonanych wyborze wszystkim kandydatom oraz zamieszczenie ich na stronie internetowej www.polcentrum.pl

1.7 Opisy stanowisk precyzujące podział obowiązków i zakres odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach.

W Biurze Stowarzyszenia LGD „POLCENTRUM” przewidziano następujące stanowiska:

- 1). Prezesa, Wiceprezesa i Członka Zarządu
- 2). Kierownika Biura
- 3). Głównej Księgowej Stowarzyszenia
- 4). Radcy Prawnego
- 5). Koordynatora ds. wdrażania LSR
- 6). Specjalistę ds. obsługi finansowej
- 7). Koordynatora ds. współpracy i promocji

Stanowisko: Prezes Zarządu

Wyboru Prezesa oraz określenie wymagań, obowiązków i warunków zatrudnienia dokonuje Walne Zebranie Członków Stanowiska Prezesa Wiceprezesa oraz Członka Zarządu – warunki zatrudnienia określa Walne Zebranie Członków..

Stanowisko: Kierownik Biura LGD

Wymagania wobec kandydata:

- pełna zdolność do czynności prawnych oraz korzystania z praw publicznych;
- niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie;
- staż pracy minimum 5 lat, w tym co najmniej 2 lata na stanowisku kierowniczym;
- zdolność do samodzielnego podejmowania decyzji;
- biegła obsługa komputera i Internetu;
- znajomość któregoś z oficjalnych języków UE;
- znajomość przepisów prawa i zagadnień związanych z funduszami Unii Europejskiej oraz rozwojem obszarów wiejskich;
- prawo jazdy kat. B;

Obowiązki i zakres odpowiedzialności:

- koordynowanie pracy Biura LGD
- realizacja celów i zadań określonych przez Zarząd
- koordynowanie merytoryczne realizowanych projektów
- współdziałanie z właściwymi organami administracji ogólnej i samorządowej oraz partnerami
- zapewnienie właściwej i terminowej realizacji zleconych zadań
- przygotowanie okresowych: ocen, analiz, informacji i sprawozdań

Warunki zatrudnienia:

- umowa o pracę;

Kandydat zobowiązany jest złożyć:

- list motywacyjny;
- życiorys – curriculum vitae;
- kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie;
- kserokopie zaświadczeń o ukończonych kursach, szkoleniach;
- dokumenty poświadczające staż pracy;
- oświadczenie kandydata o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie;

Stanowisko: Główna Księgowa Stowarzyszenia

Wymagania wobec kandydata:

- pełna zdolność do czynności prawnych oraz korzystania z praw publicznych;
- niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie;
- staż pracy minimum 3 -letni, w tym co najmniej roczny staż na podobnym stanowisku
- zdolność do samodzielnego podejmowania decyzji;
- biegła obsługa komputera i Internetu;
- znajomość przepisów w zakresie prawa finansów publicznych oraz rachunkowości;
- znajomość klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych;
- znajomość przepisów prawa i zagadnień związanych z funduszami Unii Europejskiej oraz rozwojem obszarów wiejskich;
- znajomość zagadnień z zakresu finansów publicznych i kwalifikowalności kosztów w ramach Funduszy Unii Europejskiej;
- doświadczenie zawodowe w zakresie rozliczania projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych.

Obowiązki i zakres odpowiedzialności:

- prowadzenie rachunkowości Stowarzyszenia
- realizacja celów i zadań określonych przez Zarząd
- przygotowywanie sprawozdań finansowych i całej polityki finansowej biura
- współdziałanie z właściwymi organami administracji ogólnej i samorządowej oraz partnerami
- zapewnienie właściwej i terminowej realizacji zleconych zadań
- przygotowanie okresowych: ocen, analiz, informacji i sprawozdań

Warunki zatrudnienia:

umowa o pracę;

Kandydat zobowiązany jest złożyć:

- list motywacyjny;
- życiorys – curriculum vitae;
- kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie;
- kserokopie zaświadczeń o ukończonych kursach, szkoleniach;
- dokumenty poświadczające staż pracy;

- oświadczenie kandydata o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie;

Stanowisko: Radca Prawny

Wymagania wobec kandydata:

- posiadanie uprawnień do pracy na stanowisku Radcy Prawnego;
- pełna zdolność do czynności prawnych oraz korzystania z praw publicznych;
- niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie;
- staż pracy minimum 3 –letni;
- zdolność do samodzielnego podejmowania decyzji;
- biegła obsługa komputera i Internetu;
- znajomość przepisów prawa i zagadnień związanych z funduszami Unii Europejskiej oraz
- rozwojem obszarów wiejskich

Obowiązki i zakres odpowiedzialności:

- realizacja celów i zadań określonych przez Zarząd
- obsługa prawna Stowarzyszenia i biura
- zapewnienie właściwej i terminowej realizacji zleconych zadań

Warunki zatrudnienia:

umowa zlecenie

Kandydat zobowiązany jest złożyć:

- list motywacyjny;
- życiorys – curriculum vitae;
- kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie;
- kserokopie zaświadczeń o ukończonych kursach, szkoleniach;
- dokumenty poświadczające staż pracy;
- oświadczenie kandydata o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie;

Stanowisko: Koordynator ds. wdrażania LSR

Wymagania wobec kandydata:

- pełna zdolność do czynności prawnych oraz korzystania z praw publicznych;
- niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie;
- staż pracy minimum 3 lata,
- zdolność do samodzielnego podejmowania decyzji;
- biegła obsługa komputera i Internetu;
- znajomość przepisów prawa i zagadnień związanych z funduszami Unii Europejskiej oraz
- rozwojem obszarów wiejskich;
- prawo jazdy kat. B;

Obowiązki i zakres odpowiedzialności:

- realizacja celów i zadań określonych przez Zarząd
- koordynowanie merytoryczne realizowanych projektów w ramach LSR

- współdziałanie z właściwymi organami administracji ogólnej i samorządowej oraz partnerami.
- zapewnienie właściwej i terminowej realizacji zleconych zadań
- przygotowanie okresowych: ocen, analiz, informacji i sprawozdań
- monitorowania zadań i operacji wdrażanych w ramach LSR

Warunki zatrudnienia:

umowa o pracę;

Kandydat zobowiązany jest złożyć:

- list motywacyjny;
- życiorys – curriculum vitae;
- kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie;
- kserokopie zaświadczeń o ukończonych kursach, szkoleniach;
- dokumenty poświadczające staż pracy;
- oświadczenie kandydata o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie;

Stanowisko: Specjalista ds. obsługi finansowej

Wymagania wobec kandydata:

- pełna zdolność do czynności prawnych oraz korzystania z praw publicznych;
- niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie;
- staż pracy minimum 3 lata, co najmniej roczny staż pracy na podobnym stanowisku
- zdolność do samodzielnego podejmowania decyzji;
- biegła obsługa komputera i Internetu;
- znajomość przepisów prawa i zagadnień związanych z funduszami Unii Europejskiej oraz rozwojem obszarów wiejskich;
- prawo jazdy kat. B;

Obowiązki i zakres odpowiedzialności:

- realizacja celów i zadań określonych przez Zarząd
- koordynowanie finansowe realizowanych projektów w ramach LSR
- Współdziałanie z właściwymi organami administracji ogólnej i samorządowej oraz partnerami.
- Zapewnienie właściwej i terminowej realizacji zleconych zadań
- Przygotowanie okresowych: ocen, analiz, informacji i sprawozdań
- przygotowanie wniosków o płatność oraz dbanie o prawidłowy opis dokumentów księgowych

Warunki zatrudnienia:

umowa o pracę;

Kandydat zobowiązany jest złożyć:

- list motywacyjny;
- kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie;

- kserokopie zaświadczeń o ukończonych kursach, szkoleniach;
- dokumenty poświadczające staż pracy;
- oświadczenie kandydata o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie;

Stanowisko: Koordynatora ds. współpracy, promocji i ewaluacji.

Wymagania wobec kandydata:

- pełna zdolność do czynności prawnych oraz korzystania z praw publicznych;
- niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie;
- staż pracy minimum 3 lata,
- zdolność do samodzielnego podejmowania decyzji;
- biegła obsługa komputera i Internetu;
- znajomość przepisów prawa i zagadnień związanych z funduszami Unii Europejskiej oraz rozwojem obszarów wiejskich;
- prawo jazdy kat. B;

Obowiązki i zakres odpowiedzialności:

- realizacja celów i zadań określonych przez Zarząd
- koordynowanie merytoryczne realizowanych projektów w ramach LSR
- Współdziałanie z właściwymi organami administracji ogólnej i samorządowej oraz partnerami.
- monitorowania zadań i operacji wdrażanych w ramach LSR
- przygotowanie prezentacji multimedialnych na spotkania, a także realizacja konferencji informacyjnych
- zarządzanie i dbanie o część promocyjną realizowanych projektów
- przygotowanie do druku ulotek i materiałów promocyjnych
- prowadzenie kontaktu z gminami i bezpośrednio z uczestnikami projektów

Warunki zatrudnienia:

umowa o pracę;

Kandydat zobowiązany jest złożyć:

- list motywacyjny;
- życiorys – curriculum vitae;
- kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie;
- kserokopie zaświadczeń o ukończonych kursach, szkoleniach;
- dokumenty poświadczające staż pracy;
- oświadczenie kandydata o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie;

1.8 Doświadczenie LGD i członków LGD w realizacji projektów -

- Stowarzyszenie zrealizowało partnerski projekt (partner: Stowarzyszenie Rozwoju Gmin CENTRUM w Kutnie) pn.: „**Program Edukacji Ekologicznej „Zielona zerówka”** na obszarze Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „POLCENTRUM” – 5 gmin oraz SRGC w Kutnie – 14 gmin. Wartość projektu 67.800,00 PLN, wartość dofinansowania 53.240,00 PLN. Celem projektu było pobudzenie i

przybliżenie dzieciom tej grupy wiekowej idei poszanowania środowiska naturalnego, zasad selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”, treści ekologicznych, zasad recyklingu i ochrony przyrody. I cel ten został osiągnięty! Projekt zrealizowano przy udziale środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

- ✚ W trakcie realizacji jest projekt „ **Pozalekcyjne zajęcia medialne dla dzieci w wieku 10-16 lat**”. Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Kwota dofinansowania : 49.963,00 PLN
- ✚ Gmina Ozorków - 2007 r. - 46 000 zł – Europejski Fundusz Społeczny w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich, 41 797,44 zł – Europejski Fundusz Społeczny – zestawy komputerowe dla ZS w Leśmierzu, 32 391 zł – Europejski Fundusz Społeczny – interaktywne centra informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych Leśmierzu i Solcy Wielkiej, 57 465 zł – Europejski Fundusz Społeczny – Akademia Talentów i Umiejętności Różnych – ZS w Modlnej, 2006 r. - 14.641 zł – środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na wyposażenie Centrum Informacji Multimedialnej w ZS w Leśmierzu, 2008 r. - (Bank Światowy)- Remont sanitariatów w ZS w Leśmierzu – ogólny koszt inwestycji 40.184,32 zł w tym środki Banku Światowego wg programu PAOW 16.073 zł, SAPARD – budowa drogi – 321 tys zł, Program PHARE Strudel II – budowa drogi – 152 tys zł, Program PHARE – RADPID – budowa drogi 145 tys zł., PAOW Bank Światowy – budowa drogi – 161 tys zł
- ✚ Gmina Piątek – w trakcie realizacji – projekt PN. „Lepsze jutro” poprawa aktywacji zawodowej osób bezrobotnych z terenów wiejskich Gminy Piątek – Europejski Fundusz Społeczny- wartość dofinansowania 408.980,00 zł.; projekt modernizujący centra wsi , świetlice i klasy szkolne, Gminny Ośrodek Kultury, oraz centrum Piątku – Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego, oraz Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2004 – 2006, Europejski Fundusz Społeczny , POKL – Priorytet 7, Działanie 7.1. Poddziałanie 7.1.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodki Pomocy Społecznej – kwota dofinansowanie 66.565,05 – rok 2008.
- ✚ Gmina Stryków - zrealizowano projekty:
 - „Modernizacja Domu Kultury w Niesułkowie Kolonii”. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w latach 2006-2007. Ogólny koszt inwestycji wyniósł 425.338,60 PLN, dofinansowanie – 295.724,00 PLN. Projekt współfinansowany z Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, w ramach działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”
 - „Modernizacja kompleksu sportowo – widowiskowego w Bratoszewicach”. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w latach 2007-2008. Ogólny koszt inwestycji wyniósł 586.223,00 PLN, dofinansowanie – 207.924,00 PLN. Projekt współfinansowany z Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, w ramach działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”

Punkt 1.5. LSR będzie na bieżąco aktualizowany w załączniku nr 3 do LSR.

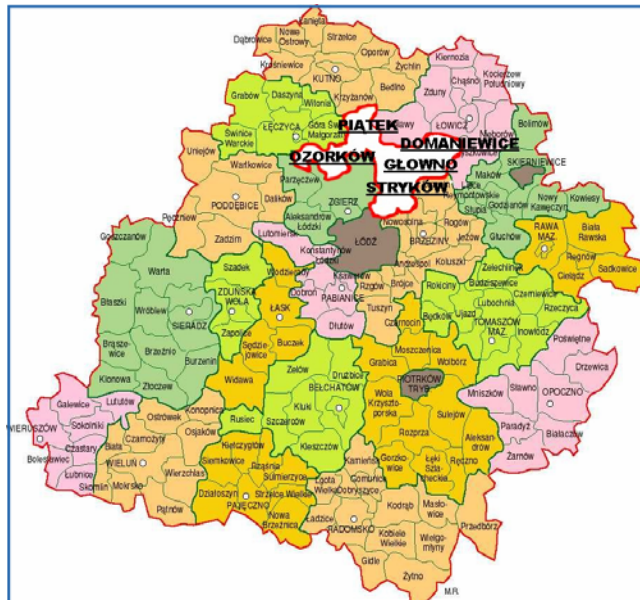
2 Opis obszaru objętego LOKALNĄ STRATEGIĄ ROZWOJU

Obszar objęty LOKALNĄ STRATEGIĄ ROZWOJU :

Tabela nr 1.

GMINA	identyfikator jednostki podziału terytorialnego kraju	typ gminy
Domaniewice	1005042	wiejska
Głowno	1020052	wiejska
Ozorków	1020062	wiejska
Piątek	1004062	wiejska
Stryków	1020083	miejско-wiejska

Źródło: opracowanie własne (identyfikatory jednostek podziału terytorialnego kraju, zgodnie z przepisami art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej – Dz. U. nr. 88, poz. 439 z późn. zm.).



Mapa nr 1. Położenie obszaru działania LGD POLCENTRUM w województwie łódzkim.

Wszystkie gminy, których obszar jest objęty LSR są członkami LGD POLCENTRUM i nie są członkami innych LGD, które ubiegają się o wybór do realizacji LSR w ramach PROW, ani podmiotami, które zobowiązały się do współpracy w zakresie realizacji LSR z innymi LGD.

2.1. UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNO – GEOGRAFICZNE

Diagnoza obejmuje obszar gmin : Domaniewice, Głowno, Ozorków, Piątek, oraz Stryków. Gminy położone są w województwie łódzkim, w powiecie zgierskim (gmina Stryków, Ozorków i Głowno), powiecie łęczyckim (gmina Piątek) oraz w powiecie łowicki (gmina Domaniewice).

Położenie obszaru LGD POLCENTRUM





Mapa nr 2. Mapa województwa łódzkiego z podziałem na powiaty z uwzględnieniem powiatów, na terenie LGD

POLCENTRUM.

Gminy te posiadają charakter wiejski oprócz Gminy Stryków, która ma charakter miejsko-wiejski. Podzielone są na 139 sołectw zawierających 160 miejscowości wiejskich.

Łącznie zajmują obszar o powierzchni 577,68 km², w tym gmina Stryków - 157,84 km² (tereny wiejskie - 149,69 km², a miasto Stryków - 8,15 km²), gmina Ozorków - 95,52 km², gmina Głowno - 104,76 km², gmina Piątek - 133,3 km² oraz Domaniewice - 86,26 km².

Sąsiadami administracyjnymi jest miasto Łódź oraz takie gminy jak: Łęczyca, Góra Świętej Małgorzaty (powiat łęczycki), Krzyżanów, Bedno (powiat kutnowski), Bielawy, Łowicz, Łyszkowice (powiat łowicki), Dmosin (powiat brzeziński), Nowosolna (powiat łódzko wschodni), Zgierz oraz Parzęczew (powiat zgierski).

Cały obszar znajduje się w województwie łódzkim w pobliżu aglomeracji łódzkiej, w samym centrum Polski. Geometryczny środek Polski znajduje się w miejscowości Piątek. Obszar działalności Lokalnej Grupy Działania Polcentrum to również geostrategiczny środek Polski, ze względu na budowane skrzyżowanie autostrad A1 i A2 na obszarze działania LGD POLCENTRUM.

Gmina Domaniewice położona jest w w północno - wschodniej części województwa łódzkiego, w południowo - zachodniej części powiatu łowickiego, w odległości około 35 km od Łodzi w bezpośrednim sąsiedztwie siedziby powiatu ziemskiego - miasta Łowicza (15 km). Gmina zajmuje powierzchnię 8 623 ha, co stanowi prawie 9 % ogólnej powierzchni powiatu łowickiego i obejmuje 12 sołectw: Krępa, Reczyce, Sapy, Stroniewice, Strzebieszew, Lisiewice Małe i Lisiewice Duże, Rogoźno, Skaratki pod Las, Skaratki pod Rogoźno, Skaratki oraz Domaniewice. **Gmina Głowno** położona jest jedną z dziewięciu jednostek samorządowych wchodzących w skład powiatu zgierskiego. Gmina leży w jego północno-wschodniej części i stanowi 12,3% powierzchni powiatu. Gmina Głowno jest trzecią pod względem wielkości gminą w powiecie zgierskim, jej powierzchnia wynosi 104,76 km². Gmina Głowno jest gminą wiejską. Liczy 31 sołectw, w których skupionych jest 33 miejscowości. Sołectwa: Albinów, Antoniew, Boczki Domaradzkie, Boczki Zarzeczne, Bronisławów, Chlebowice, Dąbrowa, Domaradzyn, Feliksów, Gawronki, Helenów, Jesionna, Kadzielin, Kamień, Karasica, Karnków, Konarzew, Lubianków, Mąkolice, Mięsośnia, Ostrołęka, Piaski Rudnickie, Popów Głowieński, Popówek Włociański, Rudniczek, Władysławów Bielawski, Władysławów Popowski, Wola Lubiankowska, Wola Mąkolska, Wola Zbrożkowa, Ziewanice oraz wsie Glinnik i Różany.

Gmina Ozorków leży w północnej części województwa łódzkiego, w powiecie zgierskim, powierzchnia gminy wynosi 95,52 km². Środkowy obszar gminy leży w dolinie rzeki Bzury. Gmina Ozorków sąsiaduje z miastem Ozorków (21,8 tys. mieszkańców) . Gmina Ozorków składa się z 33 następujących wsi skupionych w 28 sołectwach: Aleksandria, Boczki, Borszyn, Cedrowice, Cedrowice Parcela, Celestynów, Czerchów, Dybówka, Helenów, Katarzynów, Konary, Leśmierz, Małachowice, Małachowice Kolonia, Maszkowice, Modlna, Muchówka, Opalanki, Ostrów, Parzyce, Pełczyska, Sierpów, Skotniki, Skromnica, Sokolniki Las, Sokolniki

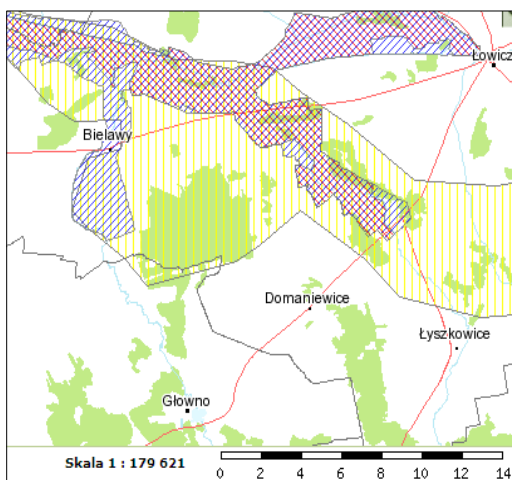
Wieś, Sokolniki Parcela, Solca Mała, Solca Wielka, Śliwniki, Tkaczew, Tymienica, Wróblew. **Gmina Piątek** położona jest w północnej części województwa łódzkiego w powiecie łęczyckim. Tereny należące do gminy Piątek mają powierzchnię 133,3 km², którą zajmują 42 wsie i 33 sołectwa. Miejscowość Piątek położona jest w geometrycznym środku Polski w widłach rzek: Moszczenicy i Maliny. Sołectwa Gminy Piątek: Balków, Bielice – Broników, Boguszyce, Czerników, Goślub, Górki Łubnickie, Górki Pęcławskie, Janowice, Janków – Orądky, Jasionna, Konarzew, Krzyszkowice, Łęka, Łubnica, Mchowice, Michałówka, Mysłówka, Orenice, Piaski – Leżajna, Pęcławice, Piątek, Piekary, Pokrzywnica, Rogaszyn, Sułkowie Pierwsze, Sułkowie Drugie, Śładków Podleśny, Śładków Rozlazły, Sypin-Borowiec, Witów, Włostowice, Włostowice - Parcele, Żabokrzeki. Miejsko – wiejska **Gmina Stryków** położona jest w centralnej Polsce, w północno – wschodniej części województwa łódzkiego, w powiecie zgierskim. Leży w dorzeczu trzech rzek: Moszczenicy, Mrogi i Mrozycy. Część terenu gminy wchodzi w skład Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Obejmuje swym zasięgiem obszar miasta Stryków oraz przyległe tereny wiejskie. Całkowita powierzchnia gminy wynosi 157,84 km², z czego obszar miasta Strykowa obejmuje 8,15 km², a tereny wiejskie 149,69 km². W skład Gminy Stryków wchodzi 41 wsi. Teren gminy podzielony jest na 35 sołectw, a teren miasta na 5 dzielnic. Przez obszar gminy biegnie droga krajowa nr 71 i linia kolejowa, łącząca Łódź z Warszawą oraz drogi powiatowe relacji Stryków-Zgierz, Stryków-Brzeziny i Stryków-Ozorków. W Strykowie powstaje również skrzyżowanie autostrad A-1 i A-2. (odcinek autostrady A-2 - Emilia – Stryków – oddana do użytkowania w 2006 roku) .

2.2. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

Obszar LGD znajduje się w zlewni rzeki Wisły i dorzeczu rzeki Bzury na obszarze o zróżnicowanym ukształtowaniu. Dość licznie występujące na obszarze ciek wodne uformowały obszary pradolin zasiedlonych przez ciekawe gatunki fauny i flory. Zasoby wód powierzchniowych są w części gromadzone w lokalnych zbiornikach retencyjnych. Obszar LGD odnotowuje niedobór opadów atmosferycznych oraz wysoką wartość rocznej sumy parowania terenowego, co jest przyczyną okresowych deficytów wody w glebie. Ukształtowanie terenu jest wyjątkowo ciekawe jak na tą część Polski ponieważ łączy nizinne obszary pradoliny rzeki Bzury oraz pradoliny Warszawsko-Berlińskiej z wyższymi obszarami Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich oraz licznymi wypiętrzeniami o pochodzeniu lodowcowym. Znaczna część obszaru LGD jest objęta obszarem NATURA 2000 oraz prawną ochroną krajobrazu co gwarantuje zachowanie tych walorów dla następnych pokoleń. Na obszarze LGD występują lokalne skupiska fauny i flory o wyjątkowej wartości przyrodniczej. Wszystkie te naturalne zasoby znajdują się w niewielkiej odległości od dużej aglomeracji łódzkiej.

Ciekawe przyrodniczo obszary na terenie LGD POLCENTRUM:

- obszar uznany za ostoję Corine o randze europejskiej w ramach sieci **NATURA 2000** jako specjalny obszar ochrony: PLH100006 Pradoliny Bzury - Neru (Mapa nr 3. *Obszary chronione na terenie gminy Domaniewice* - zaznaczony kolorem czerwonym). Stanowi on odcinek obszaru specjalnej ochrony ptaków: PLB100001 Pradoliny Warszawsko - Berlińskiej, której zasięg obejmuje częściowo gminę Domaniewice, a w powiecie łowickim także Łowicz (miejską i wiejską), Bielawy i Zduny (Mapa nr 3 - kolor niebieski). Ponadto, przez północną część gminy przechodzi korytarz ekologiczny - Dolina Nidy (Mapa nr 3 – kolor żółty).



Mapa nr 3. Obszary chronione na terenie Gminy Domaniewice, źródło: www.natura2000.mos.gov.pl

- obszar na terenie Gminy Domaniewice - dolina rzeczna Bobrówki wraz z Jeziorami Okręt i Rydwan położone w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury . Znajdują się one w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Bzury, zajmującego około 2500 ha na terenie samej gminy Domaniewice.
 - obszar bagienny i pobagienny na terenie Gminy Głowno stanowi kompleks przyrodniczo -krajobrazowy gminy oraz obszar chronionego krajobrazu zwany „**Doliną Mrogi**”.
 - na terenie gminy Piątek znajduje się korytarz ekologiczny sieci **ECONET**, który pokrywa się częściowo z siecią **NATURA 2000**, obejmującą pradolinę Bzury oraz pradolinę WARSZAWSKO – BERLIŃSKĄ,
 - rezerwat przyrody pod nazwą „Silne Błota”,
 - Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich – na terenie Gminy Stryków, oraz dwa stawy – Kowaliki i Szczypiorniak objęte programem **NATURA 200**
- Struga Dobieszkowska**
- kompleks leśny Sokolniki w Gminie Ozorków,

Przyrodnicza spójność obszaru:

Obszar LGD Polcentrum jest spójny pod względem przyrodniczym. Liczne i powszechnie występujące obszary chronione znajdują się w pewnej odległości od głównych dróg przez co dostęp do nich jest naturalnie ograniczony. Gwarantuje to zachowanie walorów tych obszarów i brak niekorzystnego oddziaływania stref rozwoju gospodarczego. Strategia przewiduje promowanie walorów tych terenów oraz budowę takich produktów turystycznych, które nie naruszają naturalnej równowagi ekosystemów. Promowanie integrowanej produkcji rolniczej wokół obszarów chronionych będzie tworzyć dodatkowe strefy ochronne.

2.3. UWARUNKOWANIA HISTORYCZNE I KULTUROWE

Obszar LGD POLCENTRUM jest obszarem spójnym historycznie i kulturowo. Znajduje się na pograniczu etnograficznych subregionów łęczyckiego i łowickiego. Dawna historia i kultura tego obszaru była kształtowana poprzez wpływ Łęczyczy i Łowicza. Na całym obszarze LGD ważnym czynnikiem były instytucje religijne, które stanowiły oparcie dla lokalnych społeczności i są dziś najtrwalszymi składnikami tradycji obszaru. Cały obszar LGD był terenem walk podczas kampanii wrześniowej w 1939 roku i w wielu miejscach znajdują się cmentarze uczestników Bitwy nad Bzurą. Tradycja uroczystych obchodów rocznic Bitwy nad Bzurą jest obecna we wszystkich szkołach obszaru LGD. Wszystkie gminy obszaru LGD są zainteresowane poprawianiem stanu obiektów zabytkowych potwierdzających historyczne korzenie obszaru.

Obszar **Gminy Domaniewice** to ziemie należące do historycznego Mazowsza. Pierwszymi ich właścicielami byli książęta mazowieccy. W XII wieku ziemiami tymi władali arcybiskupi gnieźnieńscy, a później prymasi Polski, co trwało do końca XVII wieku. Wieś Domaniewice należała do dóbr stołowych arcybiskupów gnieźnieńskich, rezydujących w pobliskim Łowiczu. W 1357 r. arcybiskup Jarosław Skotnicki osadził je na prawie niemieckim. Przetrwiała legenda, która głosi, jakoby jeden z arcybiskupów gnieźnieńskich, jadący z Łowicza, zobaczył na wzgórzu kościół i nie widząc plebani, usytuowanej za kościołem, miał powiedzieć: "Kościół widzę, ale doma nie widzę". Od tych słów wzięła swój początek nazwa wsi Domaniewice. Ziemie te wchodziły w skład Księstwa Łowickiego i zamieszkane są przez grupę etniczną – Książaków Łowickich. Region łowicki charakteryzuje się bogatymi walorami etnograficznymi. Dorobek kulturalny stanowią nie tylko budowle zabytkowe wraz z architekturą wnętrz, ale także twórczość ludowa: tkactwo ludowe, strój, hafty, wycinanki, ozdoby z papieru i bibuły, meblarstwo, zdobnictwo, rzeźbiarstwo, malarstwo, zwyczaje, obrzędy, taniec, gwara itp.

Na terenie gminy Domaniewice znajdują się obiekty objęte ochroną prawną:

- Kaplica p. w. Narodzenia NMP w Domaniewicach (nr rej.: 99-VI-8 z 29.03.196 oraz 112/104 z 15.08.1967).

Kaplica została wzniesiona w latach 1631-1633 z fundacji mieszczan krakowskich Jakuba i Wojciecha Celestów, a w roku 1795 rozbudowana o kruchtę. Prezentuje styl wczesnobarokowy. Na chórze znajduje się oryginalny instrument organowy w kształcie orła z rozpostartymi skrzydłami (z połowy XVIII w.). Przy kaplicy zlokalizowany jest cmentarz przykościelny, który również (wraz z ogrodzeniem) został wpisany do rejestru zabytków województwa łódzkiego (nr rej.: 949 A z 30.12.1993.

Wartości historyczne prezentują ponadto następujące obiekty:

- ✚ Dworzec kolejowy w Domaniewicach.

Powstały prawdopodobnie na początku XX w., według projektu Czesława Domaniewskiego - architekta i budowniczego szeregu dworców kolejowych (np. w Łodzi „Łódź Kaliska”, Warszawie i w Kaliszu).

- ✚ Kościół p.w. św. Bartłomieja Apostoła wraz z cmentarzem przykościelnym w Domaniewicach.
- ✚ Cmentarz grzebalny Parafii p. w. św. Bartłomieja w Domaniewicach.
- ✚ Cmentarzysko pogańskie odsłonięte w czasie budowy toru kolei żelaznej warszawsko – kaliskiej (lata 1900- 1902).

Obszar **Gminy Głowno** był zamieszkały od paleolitu. Na podstawie badań archeologicznych możemy stwierdzić, że początki osadnictwa w okolicach Głowna sięgają czasów prehistorycznych (około 8 tys. lat p.n.Ch.). Źródła pisane z początku XV wieku podają, że gmina leżała na starym szlaku handlowym. W średniowieczu obszar gminy wchodził w skład aż pięciu powiatów: orłowskiego, brzezińskiego i łęczyckiego (woj. łęczyckie) oraz rawskiego i sochaczewskiego (ziemia rawska woj. rawskiego). W roku 1444 utworzono w Mąkolicach parafię z części terenów parafii Piątek i wybudowano kościół. W 1867 roku prawie wszystkie ziemie gminy weszły do nowo utworzonego powiatu łowickiego.

Wojewódzki Konserwator Zabytków objął ochroną na terenie Gminy:

- Park Różany- położony jest w pobliżu drogi lokalnej Lubianków – Wola Lubiankowska. Murowany dwór wzniesiony został w latach dwudziestych XX wieku w stylu neoklasycyżnym. W sąsiedztwie dworu usytuowane są: czworak oraz kuźnia. Obecnie na terenie parku występuje około 25 gatunków drzew i krzewów. W części leśnej przeważają drzewa liściaste, wiele z nich osiągnęło wiek około 100 lat. Planuje się uznanie za pomnik przyrody dębu szypułkowego o obwodzie 365 cm znajdujący się przy południowo – wschodniej granicy założenia.
- Drewniany kościół p.w. Św. Wojciecha w Mąkolicach – pochodzi z I połowy XVI wieku rozbudowany w II połowie XIX wieku;
- Budynek dawnej szkoły w Mąkolicach z XIX wieku – obecnie Izba Mąkolska będąca filią muzeum etnograficznego w Łodzi (wyposażenie dawnej izby roboczej z czynnym warsztatem tkackim);
- Zabytkowy pałac z początku XX wieku znajdujący się w Głownie , w którym mieści się Muzeum Regionalne;
- Drewniany dwór zbudowany w początkach XX wieku oraz sąsiednie budynki: czworak i niewielka kuźnia znajdujące się na terenie parku w Lubiankowie;
- Dwór znajdujący się na terenie parku w Glinniku, który został wybudowany w II połowy XIX wieku a przebudowany w I połowy XX wieku;

Gmina Ozorków powstała w 1974 roku w wyniku połączenia z trzech Gromadzkich Rad Narodowych. Do roku 1975 należała do powiatu łęczyckiego, obecnie zaś należy do powiatu zgierskiego. Historię obszaru gminy kształtowały historie poszczególnych miejscowości. W dokumentach znajdują się wzmianki o wydobywaniu soli na potrzeby książąt łęczyckich w Solcy Wielkiej, bardzo ciekawa jest przemysłowa historia osady cukrowniczej Leśmierz oraz wyjątkowy projekt przestrzenny – Miasto-Ogród Sokolniki.

„Pierwsze wzmianki o Sokolnikach jako wsi służebnej zamieszkałej przez myśliwych (sokolników) pochodzą z XIV wieku. Miejscowość rozwijała się później jako zaplecze rekreacyjne aglomeracji łódzkiej i przekształciła się w Miasto-Ogród Sokolniki.

Na terenie gminy Ozorków znajdują się następujące zabytki i dobra kultury :

- ✚ Sokolniki Parcele –
 - Dworek XIX W. Nr Rej. 313/1-2. Dawna oficyna, przebudowana i adaptowana na budynek mieszkalny po spalaniu pierwotnego, drewnianego dworu na początku XX wieku. - Park Wiejski 1 ćw. XIX w.
- ✚ Solca Wielka –
 - Wiatrak Koźlak XVIII – XIX w. Nr Rej. 191
 - Kościół Fil. P.W. Św. Wawrzyńca murowany 1903 – 1909 r.
 - Kaplica Cmentarna P.W. Św. Wojciecha – 1863 r.
 - Cmentarz Wojenny 1939 r.
 - Cmentarz Rzymsko – Katolicki P.W. Świętego Wojciecha
- ✚ Modlna –
 - Kaplica Cmentarna P.W. Św. Marcina 1886 r. Nr Rej. 144
 - Kościół Parafialny P.W. Bożego Ciała drewniany XVII – XVIII w. (Nr Rej. 143) z kaplicą murowaną –1634 r.
 - Dzwonnica murowana – 1905 r.
 - Park Wiejski

- Cmentarz Rzymsko – Katolicki ~ 1800 r.
- ✚ Leśmierz –
 - Budynek Administracyjny Cukrowni ~ 1870 r.
 - Cukrownia 1830; 1880 – 1913; 1970 – 1990
 - Dom Mieszkalny Początek XX w. ~ 1905 r
 - Parowozownia Kolejki Wąskotorowej 1896 r. Nr Rej. 314
 - Cmentarz Rzymsko – Katolicki 1985 r.
 - Kościół Fil. P.W. Św. Józefa murowany – 1896 – 1898 r.
 - Park Wiejski
- ✚ Tkaczew -
 - Dworek – 1917 r.
 - Park Wiejski
- ✚ Skotniki
 - Dwór XIX – XX w. (1843 r.) Nr Rej. 190
 - Park Wiejski
 - Zespół Folwarczny 1843 r.
- ✚ Parzyce –
 - Młyn Wodny (Budynek Drewniany - ~ XVI w. odbudowa 1790 r. Budynek Murowany
 - Kościół Fil. P.W. Św. Wawrzyńca murowany z początku XX w.
- ✚ Katarzynów – Cmentarz Ewangelicko – Augsburgski Druga Połowa XIX w.
- ✚ Cedrowice – Zespół Folwarczny 4 Ćw. XIX w.
- ✚ Tymienica-
 - Pozostałości zespołu dworskiego
 - Czworak dom nr 6, stodoła – pocz. XXw
- ✚ Czerchów- Grodzisko z X – XI wieku nr rej. 353/211
- ✚ Sierpów – Cmentarzysko działka nr ew. 73 nr rej. 315



Zdjęcie 2. Kościół w Niesułkowie.

Gmina Piątek jest starożytną osadą odwiecznie należąca do stołu arcybiskupów gnieźnieńskich. Nazwa historyczna "Piątek" pochodzi od dnia tygodnia, w którym to dniu odbywały się w osadzie targi, zazwyczaj przy sposobności uroczystości kościelnych, na których gromadziła się ludność w większej liczbie. Z pierwszą historyczną wzmianką o Piątku spotykamy się w dokumencie z 1241 roku. Piątek istniał jako miasto, mając poza sobą długie lata rozwoju. To dopiero przez nadanie prawa niemieckiego, została uregulowana sytuacja prawna miasta, w postaci odrębnej organizacji miejskiej. Późniejszy dokumentem Kazimierza Wielkiego z roku 1357 potwierdzający cały majątek biskupstwa gnieźnieńskiego, wymienia miejscowości z ziemi łączyckiej "Piątek miasto z jarmarkiem". Jak sama nazwa wskazuje, Piątek jako osada targowa ma dogodniejsze warunki rozwoju, spełniając rolę głównego ośrodka majątków duchownych w łączyckiem. Po drugim rozbiórze Polski, w roku 1793 Piątek dostał się pod zabór pruski, a niedługo na mocy specjalnego zarządzenia traci charakter miasta arcybiskupiego, przechodząc na własność rządu (1796). Po upadku Napoleona od roku 1814-1914 Piątek wszedł w granice Królestwa Kongresowego na stuletnią niewolę (pod zabór rosyjski). W roku 1681 nawiedził miasto okropny pożar, który blisko 100 domów obrócił w popiół i gruzy, grzebiąc w nich dawną świetność miasta. Wybuch powstania styczniowego w roku 1863 zastał miasto "uśpione czujnym dozorem policyjnym - rosyjskim ". Miasto Piątek ukazem carskim po upadku powstania styczniowego zniesiono na osadę. Utworzona została jednocześnie z byłego miasta gmina Piątek. Lata wojny przyniosły kolejne ważne zmiany dla gminy Piątek. Dziś wieś Piątek leży przy skrzyżowaniu

średniowiecznego traktu Łęczyca - Łowicz, z drogą Zgierz - Kutno, dokładnie w środku geometrycznym Polski w widłach rzek Moszczenicy i Maliny. Na terenie gminy według wykazu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków występują następujące obiekty dziedzictwa kulturowego :

- zespół kościoła parafialnego w Ciechosławicach (kościół filialny), drewniany, z XVIII wieku,
- zespół pałacowo-parkowy wraz z bramą wjazdową w Goślubiu, wybudowany w 1840 roku, murowany, piętrowy – własność Stadniny Koni Walewice,
- park miejski w Piątku oraz strefa ochrony konserwatorskiej w odległości 100 m od granic parku, powstał w 1927 r. na formę trójkąta,
- kościół p.w. św. Trójcy w Piątku, wzniesiony około 1460 roku, murowany z cegły i otynkowany,
- dzwonnica w Piątku – murowana, klasyczna, z początku XIX wieku,
- kościół cmentarny św. Wawrzyńca obecnie Przemienienia Pańskiego – wybudowany w 1753 roku na miejscu poprzedniego, drewniany,
- park oraz strefa ochrony konserwatorskiej w odl. 100 m od granic parku w Sułkowicach – pow. 2,08 ha z pierwszej połowy XIX wieku, przekształcony w latach 1910 – 1920 – własność prywatna,
- dwór i park w Witowie – dworek klasyczny z pierwszej połowy XIX wieku, parterowy – własność prywatna.

Stryków jest gminą o wielowiekowej tradycji. Pierwsza wzmianka o Strykowie pochodzi z 1349 r. w której wspomina się o nim, jako o osadzie. W 1394 r. Stryków otrzymał prawa miejskie nadane przez króla Władysława Jagiełłę. Na szczególną uwagę zasługuje stanowisko archeologiczne w Strykowie, zawierające pozostałości siedziby obronnej datowanej na XVI – XVIII w. Najstarszą miejscowością położoną na terenie Gminy Stryków jest wieś Niesułków, znana od 1281 roku, gdyż znajdował się tam dwór odwiedzany przez biskupów włocławskich. Historia miasta Stryków sięga II poł. XIV w. jednakże najstarsze zabytki, które się zachowały pochodzą dopiero z XVIII w. Fakt ten spowodowany jest burzliwą przeszłością miasta, które zostało nawiedzone przez najazd szwedzki i pożary z XVIII i XIX w. Część obiektów, które przetrwały utraciło swój pierwotny styl na skutek przebudowy i rozbudowy. Najwięcej obiektów z terenu gminy wpisanych do rejestru zabytków oraz do ewidencji W.K.Z znajduje się w mieście Stryków. Z obiektów wpisanych do rejestru zabytków można wyróżnić: Dom drewniany nr 5, z drugiego ćwierćwiecza XIX wieku (zabytek nieruchomy) , 18 obiektów znajdujących się w kościele parafialnym p.w. Św. Marcina (zabytki ruchome).



Zdjęcie. 2. Bratoszewice – Pałac Rzewuskich.

Z obiektów wpisanych do ewidencji zabytków można wyróżnić:

- Zabytki nieruchome:
 - Murowany kościół parafialny p.w. św. Marcina, 1907-1912 r., odbudowany w 1925r.
 - Zespół Starokatolickiego Kościoła Mariawitów, w skład którego wchodzi: kościół murowany z początku XX w. oraz dom mariawicki, murowany z 1908 r.
 - Dworzec kolejowy, murowany, pocz. XX wieku – stan techniczny bardzo zły;
 - Ratusz, obecnie szkoła podstawowa, murowany, 1 ćwierćwiecze XX wieku – stan techniczny bardzo dobry;
 - Dom nr 16, ul. warszawska, murowany, 1 ćwierćwiecze XX wieku.
 - Dom nr 1, ul. Grunwaldzka, drewniany, 1 połowa XIX wieku – stan techniczny bardzo zły, kwalifikujący do rozbiórki;
 - Dom nr 3, ul. Grunwaldzka, drewniany, 1 połowa XIX wieku – stan techniczny bardzo zły, kwalifikujący do rozbiórki;
 - Dom nr 5, ul. Grunwaldzka, drewniany, 1 połowa XIX wieku – stan techniczny bardzo zły, kwalifikujący do rozbiórki;
 - Dom nr 43, ul. Grunwaldzka, drewniany, 1 połowa XIX wieku
 - Dom nr 9, ul. Mickiewicza, drewniany, 2 ćwierćwiecze XIX wieku

- Cmentarz starokatolicki mariawitów, założony ok. 1907 r., ul. Legionów
- Cmentarz rzymsko – katolicki, parafialny, ul. Cicha, Cmentarna
- Cmentarz ewangelicko – augsburski , założony w 1918 r.
- Zabytki ruchome:
 - 24 obiekty znajdujące się w kościele parafialnym p.w. św. Marcina,
 - 9 nagrobków na cmentarzu rzymskokatolickim,
 - 4 nagrobki na cmentarzu parafii starokatolickiego kościoła mariawitów,
 - 4 nagrobki na cmentarzu ewangelicko – augsburskim.

Oprócz zabytków w mieście Stryków zachowały się liczne obiekty położone w miejscowościach należących do Gminy Stryków. Największą grupę stanowią obiekty sakralne reprezentowane przez 6 zespołów kościelnych:

- Zespół Kościoła Parafialnego p.w. św. Augustyna w Bratoszewicach (kościół murowany z XV/XVI w.,
- Dzwonnica drewniana z XVIII w., lamus drewniany z XVIII w.)
- Zespół kościoła par. p.w. św. Jana Chrzciciela i Doroty w Dobrej (kościół murowany z pocz. XX w. i plebania murowana z pocz. XX w.)
- Starokatolicki kościół mariawitów murowany z pocz. XX w. W Dobrej
- Zespół kościoła par. P.w. Św. Szczepana w Koźlu (kościół drewniany z XVIII w., dzwonnica drewniana z XVIII w.)
- Zespół starokatolickiego kościoła mariawitów w Lipce (kościół murowany z pocz. XX w., plebania drewniana z pocz. XX w.)
- Zespół kościoła par. p.w. św. Wojciecha w Niesułkowie (kościół drewniany z XVII w., dzwonnica drewniana z XIX w.)
- Zabytkowych obiektów świeckich zachowały się w dobrym stanie:
- Zespół Pałacowy Rzewuskich w Bratoszewicach (pałac mur. z I poł. XX w., park z pocz. XVIII w.)
- Park pałacowy Geyera w Klęku z II poł. XIX w.
- Zespół dworski w Osse (dwór murowany z XIX w i park z 1 ćwierćwiecza XX w.)
- 2 domy z końca XIX w (drewniany w Koźlu nr 23 i murowany w Tymiance).

Na terenie gminy znajdują się pomniki poświęcone poległym w Strykowie, Dobrej i Koźlu, pomordowanym w Pludwinach oraz liczne zbiorowe i pojedyncze mogiły na cmentarzach w Strykowie, Niesułkowie, Dobrej będące śladami walk powstańców w 1863 r. oraz I i II Wojny Światowej.

2.4. KULTURA

Obszar LGD POLCENTRUM jest obszarem spójnym kulturowo i etnograficznie. Brak na obszarze mniejszości narodowych. Wszystkie gminy obszaru dbają o zachowanie kultury i lokalnych zespołów ludowych. Wspólny dla gmin jest również model zarządzania kulturą za pomocą wydzielonej jednostki budżetowej. Jednostki te są koordynatorami imprez lokalnych, opiekują się zespołami, kołami gospodyń oraz formalnymi i nieformalnymi organizacjami zrzeszającymi mieszkańców. Na całym obszarze LGD istnieje sieć bibliotek wspierających czytelnictwo wśród mieszkańców. Na obszarze POLCENTRUM odbywa się szereg cyklicznych imprez kulturalnych organizowanych dorocznie z dużym zaangażowaniem. W działaniach kulturalnych ważnymi placówkami są szkoły, które inicjują szereg działań oraz doskonale współpracują z gminnymi ośrodkami kultury tworząc swoistą sieć propagacji kultury.

Gmina Domaniewice - Gminny Ośrodek Kultury w Domaniewicach.

Przy GOK - u działa Biblioteka Publiczna (około 16.000 woluminów) oraz folklorystyczny Zespół Pieśni i Tańca „Kalina” (grupa dziecięca i młodzieżowa). Ponadto w Domaniewicach działają również Koła Gospodyń Wiejskich, jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej oraz zespoły folklorystyczne m.in. Zespół Śpiewaczy „Bogdanki”.

Ośrodek organizuje liczne imprezy kulturalne, również przy współudziale stowarzyszeń (tj. Koło Gospodyń Wiejskich, kluby sportowe, OSP) oraz w ramach współpracy międzygminnej. Brak natomiast stałej imprezy kulturalnej, promującej tradycje i zwyczaje regionu na forum ogólnopolskim i międzynarodowym. Przykładowe imprezy jakie są realizowane na terenie gminy przedstawia Tabela 20. Kalendarz imprez GOK w 2007 roku. Problemem jest zły stan techniczny infrastruktury kultury oraz niewystarczające zagospodarowanie obiektów zabytkowych, stanowiących materialny dorobek kulturowy gminy.

Gmina Głowno - Gminny Ośrodek Kultury w Bronisławowie.

W budynku Ośrodka znajduje się sala widowiskowa, pracownia plastyczna, sala sportowa oraz pomieszczenia biurowe i gospodarcze. Pozostała część jest przeznaczona do prezentacji twórczości ludowej i wystaw okolicznościowych. Głównym celem działania Ośrodka jest podtrzymywanie folkloru i twórczości. W okresie letnim Ośrodek prowadzi swoją działalność również w salach Ochotniczych Straży Pożarnych, świetlicach, pomieszczeniach Kół Gospodyń Wiejskich oraz w plenerze. Ośrodek współpracuje ze szkołami i przedszkolami, z Łódzkim Domem Kultury, Mazowieckim Centrum Animacji oraz innymi instytucjami zajmującymi się działalnością kulturalno – oświatową, oraz z Łódzkim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego.

Na terenie Gminy Głowno funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Woli Zbrożkowej oraz jej trzy filie w szkołach. Biblioteka dysponuje ilością 39 874 woluminów. Gmina wiejska Głowno oraz miasto Głowno posiadają Muzeum Regionalne, którego siedziba mieści się w pałacu z początku XX w. znajdującego się na terenie miasta.

Gmina Ozorków - Gminny Ośrodek Kultury w Leśmierzu.

Ośrodek posiada salę widowiskową. Opiekuje się kapelami i zespołami śpiewaczymi. W gminie Ozorków jest także zlokalizowanych 7 świetlic wiejskich, które wymagają remontu by pełnić funkcję integrującą i upowszechniającą kulturę na wsi. W gminie działa Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Leśmierzu posiadająca 4 filie, z jej księgozbioru liczącego łącznie 45 100 woluminów korzysta około 600 czytelników (9 % ogółu mieszkańców gminy).

Cenne działania w obszarze kultury prowadzone są przez organizacje pozarządowe oraz mieszkańców miejscowości Sokolniki-Las. „Muzyczne Lato” w Sokolnikach jest znaną imprezą, która gości krajowych i zagranicznych wykonawców muzyki poważnej, popularnej i kabaretu. W roku 2008 jubileuszowe XX Muzyczne Lato gościło Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej.

Gmina Piątek - Gminna Ośrodek Kultury w Piątku.

Biblioteka- posiada 22 tys. woluminów, obsługuje około 700 czytelników rocznie. Corocznie w maju Gminna Biblioteka organizuje spotkanie z pisarzem. Współdziała z bibliotekami innych sieci, instytucjami i organizacjami w zakresie rozwijania czytelnictwa i zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności lokalnej, organizuje imprezy kulturalne.

Punkt Informacji Turystycznej, do którego zadań należy: promocja walorów turystycznych gminy, udzielanie informacji, w tym telefonicznej o bazie turystycznej oraz zasobach kulturowych i przyrodniczych, udostępnianie zainteresowanym drukowanych lub skanowanych materiałów, informacyjnych z terenu gminy i powiatu, współpraca z Polską Organizacją Turystyczną.

W 2004 r. została uruchomiona czytelnia IKONKA. Głównym celem programu jest zapewnienie jak najszerszej grupie społeczności lokalnej łatwego powszechnego i bezpłatnego dostępu do Internetu.

Miasto i Gmina Stryków - Ośrodek Kultury i Rekreacji w Strykowie.

Ośrodek obejmuje prowadzenie Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz 5 jej filii. W gminie znajduje się **Dom Kultury w Niesułkowie Kolonia**, który został wyremontowany przy dofinansowaniu z funduszy unijnych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego ROL. Rozpoczął on działalność w 2008 roku i prowadzi bogaty program zajęć kultury dla mieszkańców okolicznych wsi. W OKiR w Strykowie rowadzone są zajęcia stałe i dodatkowe dla młodzieży szkolnej i dla dorosłych. Organizowane są imprezy środowiskowe, gminne konkursy plastyczne, recytatorskie i inne, wycieczki gminne dla dzieci i młodzieży, przedstawienia, wyjazdy, prezentacje, koncerty a także udział w turniejach i przeglądach. Na zajęcia do Domu Kultury uczęszcza około 200 osób, z tego 50 % z terenów wiejskich.

HISTORIA I KULTURA - PODSUMOWANIE:

Gminy obszaru LGD POLCENTRUM posiadają bogatą historię i wiele ciekawych zabytków. Każda z gmin posiada aktywne ośrodki kultury, które oferują wiele ciekawych zajęć kulturalnych wzbogacając życie mieszkańców. Ambicją samorządów jest utrzymanie i rozwijanie tych zasobów. Biorąc pod uwagę powierzchnię i ilość mieszkańców terenu LGD POLCENTRUM, zaplecze kulturalne oraz miejsca kulturowania tradycji wymagają znacznych nakładów.

2.5. OCENA SPOŁECZNA OBSZARU

POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY - Stan ludności

Tabela nr. 2: stan ludności na na dzień 31 XII każdego roku wg stałego zameldowania

<i>Jednostka terytorialna</i>	stałe miejsca zameldowania								
	stan na 31 XII								
	ogółem								
	<u>1997</u>	<u>1998</u>	<u>1999</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2006</u>
PIĄTEK	7093	7026	6955	6840	6820	6742	6685	6638	6566
GŁOWNO	5215	5196	5185	5183	5150	5130	5111	5079	4946
OZORKÓW	6633	6618	6616	6518	6496	6492	6461	6492	6544
STRYKÓW	11873	11826	11770	11915	11910	11911	11963	11996	12166
DOMANIEWICE	4955	4926	4910	4849	4828	4775	4724	4710	4628
RAZEM	37766	37590	37435	37305	37205	37052	36947	36919	34850

Źródło : GUS

Tabela nr. 3 : Liczba stałych mieszkańców gmin wg płci stan na 30.09.2008 r.,

	DOMANIEWICE	GŁOWNO	OZORKÓW	PIĄTEK	STRYKÓW
KOBIETA	2406	2478	3395	3325	6079
MĘŻCZYZNA	2285	2473	3262	3179	5801

Źródło : dane Urzędów Gmin.

Ważnym i podstawowym miernikiem obrazującym rzeczywisty stan demograficzny jest nie tylko liczba ludności, ale dynamika rozwoju. Miernikiem przedstawiającym ten proces jest przyrost naturalny ludności. Drugim czynnikiem po przyroście naturalnym, mającym wpływ na liczbę mieszkańców gminy jest ruch wędrowniczy ludności, czyli migracje. (tabela 3 i 4).

Tabela nr. 4 : Przyrost naturalny w poszczególnych gminach na lata 2003-2006.

GMINY	DOMANIEWICE	GŁOWNO	OZORKÓW	PIĄTEK	STRYKÓW
LATA	osób	osób	osób	osób	osób
2003	-45	-20	- 19	-32	-81
2004	-13	-4	- 21	-32	-57
2005	-24	-30	- 31	-27	-67
2006	0	-3	- 5	-26	-44

Źródło : dane Urzędów Gmin.

Powyższe zestawienie obrazuje fakt , iż na omawianym terenie występuje ujemny przyrost naturalny – zmniejszenie liczby ludności wynikające z większego poziomu zgonów niż poziomu urodzeń.

Tabela nr. 5 : Zameldowania i wymeldowania w gminach w latach 2005 – 2007.

	Osoby przybyłe z terenu innej gminy			Przemeldowanie w obrębie gminy			Wymeldowania z pobytu stałego		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Domaniewice	38	54	37	46	22	56	48	22	54
Głowno	48	93	69	22	3	20	86	86	76
Ozorków	226	228	313	30	35	42	102	97	105
Piątek	20	26	26	90	64	47	43	70	80
Stryków	220	197	189	127	173	172	110	123	144

Źródło : dane Urzędów Gmin.

Z powyższego zestawienia wynika, iż w Gminie Stryków i Ozorków występuje dodatnie saldo migracji. Spowodowane jest to najprawdopodobniej ogromnym rozwojem gospodarczym tych gmin, ze względu na położenie w Łódzkiej Strefie Ekonomicznej, oraz budowanemu skrzyżowaniu autostrad a co za tym idzie zainteresowaniem tymi terenami potencjalnych inwestorów i powiększającą się liczbą miejsc pracy.

BEZROBOCIE

Tabela nr. 6 : Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy. Stan na 30.09.2008 r.

Jednostka terytorialna	Stan bezrobocia W sierpień 2008 r.		Stan bezrobocia w wrzesień 2008 r.		Wzrost /spadek do poprzedniego miesiąca	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Domaniewice	165	79	162	74	3	5
Głowno	213	89	218	95	5	6
Ozorków	341	165	377	171	36	6
Piątek	179	75	157	69	2	6
Stryków	536	260	534	253	-2	-7

Źródło : dane Powiatowych Urzędów Pracy.

Z powyższego zestawienia wyraźnie wynika spadek bezrobocia w Gminie Stryków. Jest to spowodowane zwiększającą się liczbą miejsc pracy w tej gminie. (sytuacja bliżej omówiona będzie w dziale gospodarczym).

OŚWIATA i EDUKACJA

Obszar LGD POLCENTRUM posiada dobrą infrastrukturę oświatową. Samorządy obszaru poświęcają wiele uwagi podnoszeniu poziomu technicznego obiektów oraz poziomu nauczania. Szkoły stanowią też lokalne centra aktywności dla społeczności lokalnych. Na obszarze funkcjonują też dwie zawodowe szkoły średnie w Piątku i Bratoszewicach oraz przedszkola. Ważną dla obszaru placówką jest Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego prowadzący wiele przedsięwzięć edukacyjnych.

Na terenie **Gminy Domaniewice** działają następujące placówki oświatowe: Przedszkole Niepubliczne Sióstr Pasjonistek św. Pawła od Krzyża; Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Domaniewicach; Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Skaratkach; Gimnazjum Publiczne im. W. St. Reymonta w Domaniewicach; Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych; Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych. Placówkami publicznymi administruje Gminny Zespół Ekonomiczno - Administracyjny Szkół. Łącznie szkoły znajdujące się w zarządzie gminy mają 21 sal lekcyjnych i 5 pracowni.

Szkoła Podstawowa w Domaniewicach dysponuje 9 salami i 3 pracownikami, Szkoła Podstawowa w Skaratkach - 5 salami lekcyjnymi i 1 pracownią, a Gimnazjum Publiczne w Domaniewicach - 7 salami lekcyjnymi i 1 pracownią.

W stosunku do obecnych potrzeb liczba sal lekcyjnych jest niewystarczająca. Głównie dotyczy to budynku Szkoły Podstawowej w Domaniewicach. Znaczące są braki techniczne we wszystkich placówkach i dotyczą przede wszystkim wyposażenia pracowni.

Braki lokalowe obejmują też zaplecze żywieniowe. Jest to szczególnie ważne z uwagi na korzystanie przez dużą część uczniów z dowozów do szkół, co w sposób znaczący wydłuża czas ich pobytu poza domem oraz dzieci, których rodzice lub opiekunowie z różnych przyczyn nie zapewniają odpowiedniego wyżywienia w domu. W latach 2008 - 2013 planowana jest rozbudowa Szkoły Podstawowej w Domaniewicach wraz z ciągiem żywieniowym oraz działania na rzecz poprawy dostępności placówek oświatowych i wyposażenie i unowocześnienie pracowni komputerowych.

W **Gminie Głowno** funkcjonują trzy szkoły podstawowe : Szkoła w Lubiankowie, Szkoła w Popowie Szkoła w Mąkolicach. Ponadto w miejscowości Mąkolice znajduje się Zespół Szkół, który w swojej strukturze mieści Szkołę Podstawową oraz Gimnazjum (filia Zespołu Szkół Licealno -

Gimnazjalnych w Głownie). Przy wszystkich szkołach podstawowych w Gminie Głowno funkcjonują również przedszkola.

W **Gminie Ozorków** działają trzy szkoły podstawowe oraz trzy gimnazja: w Leśmierzu, Solcy Wielkiej i w Modlnej. W Leśmierzu funkcjonuje również przedszkole. Szkoły wyposażone są w sale gimnastyczne. Gmina zapewnia niezbędny dowóz dzieci do szkół.

W **Gminie Piątek** istnieją dwie szkoły podstawowe w Piątku oraz w Czernikowie, oraz jedno gimnazjum w Piątku. Baza lokalowa placówek gminnych jest bardzo dobra. Do dyspozycji Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum w Piątku są dwie sale gimnastyczne o wymiarach 24x12 i 36x22. W placówkach działają dobrze wyposażone świetlice, odbywają się zajęcia pozalekcyjne, działają koła zainteresowań: teatralne, historyczne, geograficzne, komputerowe, językowe, SKS oraz świetlice socjoterapeutyczne. Szkoły posiadają pracownie komputerowe, a w Gimnazjum jest również pracownia multimedialna.

Gmina Stryków Na terenie miasta funkcjonują 2 zespoły szkół. Pierwszy z nich stanowi Zespół Szkół Nr 1 w Strykowie, w którym mieści się Gimnazjum Nr 1 i Szkoła Podstawowa Nr 2 (powstała w 1967 r. Drugim jest Zespół Szkół Nr 2 w Bratoszewicach (szkoła podstawowa z gimnazjum). Oprócz wspomnianego Zespołu Szkół Nr 1 na terenie miasta Strykowa działa również Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Władysława Jagiełły. Na terenie gminy znajduje się również Niepubliczne Gimnazjum w Dobieszkowie. Ponadto w Gminie Stryków funkcjonują: Szkoła Podstawowa w Dobrej, Szkoła Podstawowa w Niesułkowie, Szkoła Podstawowa w Koźlu. Władze samorządowe Strykowa w najbliższych latach planują budowę gimnazjum gminnego. Kolejnym problemem zakresie placówek oświatowych jest brak odpowiedniej infrastruktury przedszkolnej. Na terenie gminy znajduje się jedynie jedno Przedszkole Samorządowe w Strykowie oraz Przedszkole Sióstr Służebniczek NMP. Zły stan samorządowego obiektu przedszkolnego oraz brak odpowiednich pomieszczeń, nie daje wystarczającego komfortu nauki i pracy. Tylko na rok szkolny 2008/2009 Przedszkole Samorządowe było zmuszone odmówić przyjęcia 37 dzieci i wpisać je na listę oczekujących. Do sieci szkół dostosowane jest dowożenie dzieci z miejscowości odległych od szkoły pow. 1 km. W roku szkolnym 2008/2009 na ogólną liczbę dzieci (szkoły podstawowe i gimnazja) – 1154, dowożonych jest – 570 dzieci.

Szkoły zawodowe:

- Zespół Szkół Rolniczych w Bratoszewicach prowadzi naukę w klasach o kierunkach obejmujących rolnictwo, agrobiznes, gastronomię, logistykę i żywienie.
- Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa w Piątku prowadzi naukę w klasach o kierunkach obejmujących mechanizację rolnictwa, agrobiznes, żywienie oraz informatykę.
- Szkoły są ważnym miejscem podnoszenia kwalifikacji dla młodych ludzi planujących swoją przyszłość w rolnictwie i jego otoczeniu.

Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Ośrodek jest najważniejszą w województwie łódzkim jednostką doradcą dla rolników. W ramach swojej działalności Ośrodek prowadzi szkolenia, doświadczenia praktyczne, wydaje publikacje, organizuje konferencje i konkursy. Jest ważnym ośrodkiem kreowania przedsiębiorczości na terenach wiejskich.

Infrastruktura edukacyjna jest ważnym i cennym zasobem obszaru LGD. Właściwe wykorzystanie i rozwijanie jej potencjału może być kluczem do pozytywnych zmian w społeczności obszaru.

Tabela nr 6. Liczba uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2008/2009.

	Domaniewice	Głowno	Ozorków	Piątek	Stryków
Liczba dzieci	211+97	211+97	437	371	691
Ilość oddziałów	10+6	10+6	19	21	40

Źródło: dane Urzędów Gmin

Tabela nr 7. Liczba uczniów w gimnazjach roku szkolnym 2008/2009.

	Domaniewice	Głowno	Ozorków	Piątek	Stryków
Liczba dzieci	157	157	278	255	370 + 82
Ilość oddziałów	6	6	13	11	17 + 3

Źródło: dane Urzędów Gmin

Tabela nr 8. Liczba uczniów w oddziałach przedszkolnych roku szkolnym 2008/2009.

	Domaniewice	Głowno	Ozorków	Piątek	Stryków
Liczba dzieci ogółem	25+14+25	25+14+25	75 + 31	104	93 + 25
Ilość oddziałów ogółem	1+1+1	1+1+1	4 + 2	5	6 + 1

Źródło: dane Urzędów Gmin

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA NA OBSZARZE

Obszar LGD Polcentrum jest obszarem rosnącej aktywności społecznej. Wszystkie gminy obszaru wspierają tradycyjne na terenach wiejskich formy organizowania się mieszkańców w postaci Ochotniczych Straży Pożarnych, Kół Gospodyń oraz Ludowych Zespołów Sportowych. Ponad 30 jednostek OSP działających na obszarze LSR stanowi bardzo ważną i dobrze zorganizowaną grupę organizacji. Koła gospodyń są tradycyjnym miejscem spotkań mieszkanki obszaru. Koła kultywują tradycje kulinarne oraz prowadzą zespoły śpiewacze współpracujące z Gminnymi Ośrodkami Kultury.

Obecne na obszarze zespoły sportowe administrują lokalnymi obiektami sportowymi i są miejscem pozwalającym na realizację ambicji sportowych młodzieży i dorosłych. Szczególnie cenne dla aktywności społecznej obszaru są organizacje pozarządowe. Kilka z nich realizuje zadania w zakresie edukacji ekologicznej. Ważną rolę odgrywają organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych. Wszystkie organizacje na obszarze będą dla Lokalnej Grupy Działania ważnymi partnerami w realizacji LSR.

- **Miejski Klub Sportowy „Zjednoczeni,”** z siedzibą w Strykowie, Pl. Łukasieńskiego 4
- **Ludowy Klub Sportowy „Olimpia” w Tymiance** z siedzibą w Tymiance 14,
- **Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka”** z siedzibą w Strykowie, ul. Targowa,
- **Ludowy Klub Sportowy „Struga Dobieszków,”** z siedzibą w Imielniku Starym 42,
- **Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Agronom,”** z siedzibą w Bratoszewicach, pl. Staszica 14
- **Dobroski Klub Sportowy „Victoria,”** z siedzibą w Dobrej, ul. Witanówek 8
- **Ludowy Klub Sportowy „Huragan,” w Swędowie** z siedzibą w Swędowie, ul. Główna
- **Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego „ZA MIASTEM”,** ul. Jurgensa 7, Dobra Nowiny
- **Stowarzyszenie przy Parafii św. Doroty NADZIEJA,** Dobra, ul. Starowiejska
- **Ludowy Uczniowski Klub Sportowy w Dobrej,** Dobra, ul. Witanówek 8
- **Stowarzyszenie Przyjaciół Bratoszewic,** ul. Nowości 16, Bratoszewice
- **Klub Europejski "EURO-KLUB",** Bratoszewice, ul. Łódzka 30
- **Klub Ekologiczny "TERRA",** Stryków, ul. Targowa 21
- **Klub Sportowy Gozdów,** Gozdów 9

- Gminna Rada Zrzeszenia LZS w Strykowie, Niesułków 59
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "Bratoszewice" z siedzibą w Bratoszewicach, ul. Łódzka
- Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dorzecza Bzury.
- Stowarzyszenie o nazwie Lokalna Grupa Działania „Polcentrum”.
- Stowarzyszenie „Związku Gmin i Powiatów Regionu Łódzkiego”. Związek Gmin Regionu Łódzkiego.
- Związek gmin Wiejskich RP.
- Związek Międzygminny „Bzura”.
- Ludowy Zespół Sportowy „VAGAT”
- Uczniowski Klub Sportowy „ASIK”
- Uczniowski Klub Sportowy „BŁYSKAWICA”
- Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Domaniewice

2.6. OCENA GOSPODARCZA OBSZARU

Obszar LGD Polcentrum dzięki swojemu położeniu geograficznemu w samym środku Polski dochodów mieszkańców pozostanie praca w rolnictwie. Niezmiernie ważne będzie takie przekształcanie gospodarki rolnej aby podnosić jej efektywność i konkurencyjność.

posiada naturalne zalety dla prowadzenia działalności gospodarczej. Skrzyżowanie autostrad A1 i A2 zaprojektowane na terenie Gminy Stryków było najważniejszym impulsem prorozwojowym. Obszary inwestycyjne położone wokół skrzyżowania zostały zagospodarowane przez firmy logistyczne i produkcyjne. Sieć dróg łączących gminy oraz planowana budowa autostrad A1 (Stryków-Toruń) i A2 (Stryków-Konotopa) będzie w dalszym ciągu magnesem dla inwestorów mimo światowego spowolnienia gospodarczego. Ograniczona dostępność terenów w gminie Stryków spowoduje naturalne zainteresowanie inwestorów sąsiednimi gminami. Ogromny i mało wykorzystany potencjał obszaru stanowi rolnictwo. Korzystna struktura bonitacyjna oraz wielopokoleniowe tradycje gospodarstw rolnych sumują się w duży potencjał produkcyjny rolnictwa obszaru LGD POLCENTRUM. Użytki rolne stanowią ponad 70% powierzchni obszaru LGD. W składzie upraw ważną część stanowi duży areał intensywnych upraw warzywniczych, sadowniczych oraz duży potencjał produkcji mleka. Większość gospodarstw ma charakter rodzinny i powierzchnię w przedziale 5-10 ha. Aktywna w otoczeniu rolnictwa jest spółdzielczość. Główne problemy tej części gospodarki obszaru wynikają z degradacji przemysłu rolno-spożywczego oraz braku inwestycji w tym zakresie.



Gmina Domaniewice - gmina typowo rolnicza. Dominującym kierunkiem produkcji rolnej, w ostatnich latach, stała się hodowla bydła mlecznego. Ważnym źródłem dochodów rolników jest także uprawa warzyw (szczególnie pomidorów i kapusty) oraz owoców (truskawki, porzeczki, jabłka, śliwki). Średnia wielkość gospodarstwa to 7,5ha. Na terenie gminy nie ma zakładów przetwórczych. Gospodarka reprezentowana jest przez małe podmioty gospodarcze w tym: Kopalnię Surowców Mineralnych "Kośmin" - eksploatacja żwiru i piasku, Gminną Spółdzielnię "Samopomoc Chłopska" - działalność handlowa, Spółdzielnię Kółek Rolniczych - działalność usługowa oraz szereg innych podmiotów gospodarczych - ogółem 167 (handlowych - 102, produkcyjnych - 11, usługowych - 54). Posiadane pokłady kruszyw naturalnych będą ważnym zasobem w związku z planowaną w pobliżu budową autostrady A1.

Gmina Głowno - jest gminą rolniczą o raczej słabych glebach klasy III - V. Użytki rolne stanowią ok. 90% powierzchni gminy. Dominującym kierunkiem produkcji jest hodowla bydła mlecznego. Ważnym kierunkiem produkcji może być uprawa ziemniaków odmian skrobiowych z uwagi na sąsiedztwo zakładu przetwórczego wytwarzającego susze ziemniaczane - SOLAN S.A. w Głownie. Innym wartościowym kierunkiem produkcji jest sadownictwo z dominującą uprawą jabłoni oraz plantacjami roślin jagodowych. Łączna powierzchnia sadów w gminie sięga 900 ha. Obecny na terenie miejscowości Ziewanice zakład ROLFOODS wytwarza mrożonki w oparciu o własny skup owoców i warzyw. W tej samej miejscowości funkcjonuje również tartak zajmujący się przecierem drewna.

Gmina Ozorków - jest gminą rolniczą z zasobnymi, mineralnymi glebami na podłożu gliniastym. Gleby klas I-III dają możliwość prowadzenie efektywnej produkcji warzywniczej oraz uprawy buraka



Zdjęcie 3. Gmina Stryków z lotu ptaka.

cukrowego. Niestety najważniejszy zakład przetwórczy gminy - Cukrownia Leśmierz został w roku 2008 wyłączony z produkcji i nie jest już odbiorcą surowca. Inne kierunki produkcji rolniczej na terenie gminy to hodowla bydła mlecznego. Odbiorcą surowca mleczarskiego jest Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Ozorkowie.

Gmina Ozorków sąsiaduje z podstrefą „Ozorków” - Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Dzięki temu na terenie gminy pojawił się pierwszy znaczący inwestor - firma Tubądzin Management Group sp. z o.o. Zakład jest nowoczesnym centrum dystrybucyjnym płytek ceramicznych. Ceramika Tubądzin jest inwestorem zainteresowanym dalszymi inwestycjami na terenie gminy Ozorków a w szczególności - Leśmierza.

Gmina Piątek - tereny użytkowane rolniczo zajmują 11,361 ha powierzchni tj. około 85,1% powierzchni gminy. Znacząca większość użytków rolnych to gleby klas wyższych. Dominującym kierunkiem produkcji jest uprawa warzyw gruntowych. Znaczna powierzchnia upraw jest przyspieszana poprzez okrycie folią i agrowłókniną co znacząco poprawia rentowność gospodarowania. Duża liczba gospodarstw prowadzi nawadnianie upraw co również zwiększa ich efektywność. Głównymi odbiorcami produkcji warzywniczej jest świeży rynek dużych aglomeracji miejskich w całym kraju. Działalność gospodarcza jest prowadzona na terenie gminy przez małe podmioty gospodarcze. Najwięksi pracodawcy to: „TOREX” Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowo - Usługowe Sp. z o.o. w Janowicach - 95 osób, Stadnina Koni Walewice Spółka z o. o. - Gospodarstwo Goślub - 40 osób, Przedsiębiorstwo Budowlano-Handlowe „AFRA” w Piątku - 15 osób.

Gmina Stryków - na dzień 31.12.2008 r. zarejestrowanych było 752 podmioty gospodarcze. Branżami dominującymi w gminie są: logistyka, handel, usługi, przemysł, transport i budownictwo. Strategiczną rolę na rynku pracy stanowią duże firmy o zasięgu ogólnokrajowym, które pobudowały swoje centra produkcyjne i logistyczne na terenach inwestycyjnych znajdujących się wokół miasta. Wśród nich można wymienić: Lek S.A, Spedimex Sp. z o.o., Jasper Sp. z o.o., Dascher Sp. z o.o., Raben Polska Sp. z o.o., G.L.S Poland Sp. z o.o., Lidl polska, FKW Logistic Sp. z o.o., Komfort S.A., Investa Sp. z o.o., Park Przemysłowy „Tulipan”, Alpi-Polonia Sp. z o.o., Prowel Sp. z o.o., Hermann Kirchner Polska Sp. z o.o., Corning Cable Systems Polska, ogólnopolski system dystrybucji i wydawnictw „Azymut”, Go-Track. Oferty pracy dotyczą głównie: logistyki, prac magazynowych, a także działalności związanych z budową i obsługą autostrad. Na terenie gminy znajduje się największe w środkowej części Polski centrum ogrodnicze „TRACZ” oferujące wyjątkowo bogaty asortyment roślin i akcesoriów dla ogrodów przydomowych.

Rolnictwo gminy Stryków dysponuje glebami słabymi. Ważnym potencjałem rolnym są gospodarstwa sadownicze oraz uprawa truskawki. Zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne spowodowało spadek zainteresowania prowadzeniem produkcji.

Podsumowanie

Obszar LGD Polcentrum jest terenem dynamicznych przekształceń gospodarczych. Nowe podmioty gospodarcze powstające na terenach wiejskich tworzą miejsca pracy poza rolnictwem, zwiększają dochody własne gmin i w efekcie podnoszą poziom życia mieszkańców. Kluczowa dla sukcesu obszaru będzie zdolność przyciągania i profesjonalnej obsługi nowych inwestorów oraz efektywna współpraca ze wszystkimi przedsiębiorcami działającymi na obszarze POLCENTRUM. Należy jednak pamiętać, że głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest rolnictwo stąd niezmiernie ważne dla obszaru jest podnoszenie jego konkurencyjności..

Tabela nr 13. Ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Stryków na dzień 30 listopad 2008 r.

przedsiębiorstwo	DOMANIEWICE			GŁÓWNO			OZORKÓW			PIĄTEK			GMINA STRYKÓW		
	Indywid.	do 10 osób	od 10 do 250 osób	Indywid.	do 10 osób	od 10 do 250 osób	Indywid.	do 10 osób	od 10 do 250 osób	Indywid.	do 10 osób	od 10 do 250 osób	Indywid.	do 10 osób	od 10 do 250 osób
produkcyjne	1	1	-	-	4	-	48	2	2	-	-	2	3	2	-
handlowe	16	15	-	40	-	-	93	2	2	75	36	1	125	14	-
usługowe	61	61	3	45	1	-	70	41	-	70	20	1	242	19	3
handlowe	4	4	-	25	-	-	42	8	-	-	5	3	26	31	-
produkcyjno – usługowe	-	-	1	3	-	-	14	2	-	-	4	1	7	4	-
handlowo – usługowe	14	37	-	30	-	-	7	-	-	-	2	1	151	37	-
produkcyjno – handlowo – usługowe	9	49	2	30	-	1	4	2	-	-	2	-	39	40	9

Źródło : dane Urzędów Gmin

Tabela nr 14. Udział poszczególnych klas gruntów na terenach wiejskich obszaru realizacji LSR w ha.

Gmina	Domaniewice	Główno	Ozorków	Piątek	Stryków	łącznie na terenie LGD
-------	-------------	--------	---------	--------	---------	------------------------

kl. I	0	0	9,2	4	0	13,2
kl. II	0	65	492	423	0	980
kl. III	1250,2	2067	151	0	0	2468,2
kl. III a	0	0	1316	1889	193	3398
kl. III b	0	0	942	1089	552	2583
kl. IV	2013,3	2011	746	0	0	4770
kl. IVa	0	0	977	968	1871	3816
kl. IVb	0	0	9,2	1008	2837	3854,2
kl. V	1866,5	2100	492	1979	5076	11513,5
kl. VI	1291,8	720	151	604	1727	4493,8
kl. VIz	15,3	22	1316	4	4	1361,3

Źródło: Dane Urzędów gmin

Gminy posiadają dobrą infrastrukturę dróg głównych, praktycznie pełne zwodociągowanie i rozpoczęte działania w zakresie uregulowania gospodarki ściekowej. Infrastruktura telekomunikacyjna jest dość dobra natomiast brak na obszarze dostępu do szerokopasmowego internetu.

3 ANALIZA SWOT dla obszaru objętego LSR i wnioski z przeprowadzonej analizy.

Analiza uwarunkowań wewnętrznych stanowi pierwszą część analizy SWOT. Jej celem jest zidentyfikowanie atutów i słabości obszaru. **Uwarunkowania wewnętrzne stanowią te czynniki, na które Gminy mają wpływ**, a zatem analiza taka jest szczególnie cenna, ponieważ na jej podstawie można ustalić właściwe kierunki działania.

3.7 Mocne i słabe strony obszaru objętego LSR

POŁOŻENIE, ŚRODOWISKO NATURALNE

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • położenie w centralnej Polsce • obecność autostrad A1 i A2, skrzyżowania i zjazdy z tych dróg oraz obecność kluczowych dróg lokalnych • obecność na obszarze strefy intensywnego rozwoju gospodarczego (Specjalna Łódzka Strefa Ekonomiczna) • bliskość dużych aglomeracji jak Łódź, Warszawa, Poznań • duże obszary przeznaczone pod inwestycje • proinwestycyjne nastawienie władz gmin • duże powierzchnie obszarów cennych przyrodniczo (NATURA 2000, PKWŁ) • interesujące zabytki architektoniczne i ich związek z dziedzictwem historycznym i kulturowym rejonu • urozmaicony krajobraz – zróżnicowanie przyrodnicze i przestrzenne • obecność różnorodnej produkcji rolnej • obecność zbiorników wodnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne działanie dużego ruchu pojazdów • brak planu zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru LSR • niedostateczne wypromowanie terenów pod inwestycje poza Strykowem • terytorialna przynależność obszaru do trzech powiatów • niewystarczające wykorzystanie krajobrazu gmin i ich walorów przyrodniczych oraz kulturowych • negatywne oddziaływanie strefy rozwoju gospodarczego na krajobraz , środowisko i ludzi • niewystarczająca infrastruktura ochrony środowiska: wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie, składowiska odpadów • prowadzenie segregacji odpadów na niewielkiej części obszaru

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA, GOSPODARKA KOMUNALNA

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • duży stopień zwodociągowania 	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczny stan techniczny części

<ul style="list-style-type: none"> • położenie w pasie rosnącej urbanizacji i wzrostu gospodarczego wokół Łodzi • dobrze rozwinięta sieć dróg gminnych , powiatowych • linie kolejowe przecinające obszar • rozwinięta sieć telekomunikacyjna 	<p>dróg lokalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego • brak nowoczesnego składowiska odpadów • niewystarczający dostęp do Internetu • mały zasięg sieci gazowej • niewielkie rezerwy wody • wymagające remontu zabytkowe budynki • niedostateczne uzbrojenie terenów pod inwestycje na całym obszarze • brak mieszkań komunalnych i socjalnych
---	---

GOSPODARKA, ROLNICTWO

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • doświadczenie w zakresie kontaktów z inwestorami (Stryków) • wypromowanie Strykowa jako miejsca inwestowania • istnienie rezerwowej siły roboczej • wzrostowa tendencja liczby podmiotów podejmujących działalność gospodarczą • istnienie naturalnych warunków sprzyjających produkcji zdrowej żywności • różnorodność kierunków produkcji rolnej gospodarstw rolnych, • gleby wysokich klas w części obszaru objętego LSR , • posiadanie na obszarze silnego ośrodka doradztwa rolniczego (Ł.O.D.R.) 	<ul style="list-style-type: none"> • słaba informacja gospodarcza • duże zróżnicowanie wielkości dochodów gmin na obszarze • niska dochodowość gospodarstw rolnych • niska dochodowość produkcji rolniczej niski poziom samoorganizacji rolników i przedsiębiorców, • rozdrobnienie gospodarstw • brak kwalifikacji mieszkańców wsi do podejmowania zatrudnienia poza rolnictwem • brak działań w zakresie podnoszenia jakości produktów lokalnych

KULTURA, SPORT, TURYSTYKA

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • bogata historia obszaru zabytki • występowanie licznych ciekawych zabytków i obszarów przyrodniczych • niewielka odległość od aglomeracji łódzkiej • szlaki turystyczne • część szlaku konnego na obszarze LSR • istniejące zbiorniki rekreacyjne, • wolne tereny rekreacyjne do zagospodarowania • potencjał do rozwoju gospodarstw agroturystycznych • dobre warunki do uprawiania wędkarstwa • istnienie klubów sportowych i aktywnych stowarzyszeń kulturalnych • osiągnięcia na skalę krajową w sporcie • posiadanie aktywnych Gminnych Ośrodków Kultury i współpracujących z nimi artystów • liczne inicjatywy i imprezy kulturalne • duża liczba aktywnych kół gospodyń • duża liczba aktywnych organizacji pozarządowych 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca promocja walorów obszaru LSR • mała baza noclegowa • mała liczba punktów informacji turystycznej • słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna • słabo rozwinięta infrastruktura sportowa • niedobór środków finansowych na inwestycje związane z kulturą i sportem • niedostateczne działania na rzecz promocji obszaru • brak współpracy z zagranicą • nie wystarczająca ilość miejsc dedykowanych do obsługi turystyki • brak produktu turystycznego danego obszaru • brak wystarczającej liczby ścieżek rowerowych • niewystarczające zabezpieczenie w budżetach gmin na projekty poprawiające atrakcyjność turystyczną obszaru,

WARUNKI SOCJALNO-BYTOWE, POTENCJAŁ LUDZKI

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • dobrze rozwinięta i funkcjonująca sieć szkół • funkcjonowanie na obszarze zakładów pracy zatrudniających wielu pracowników • powiększająca się liczba nowopowstałych zakładów pracy - potencjalnych pracodawców • powstające miejsca pracy • rosnąca aktywność społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • znaczne zróżnicowanie dochodów własnych gmin obszaru • deficyt mieszkaniowy • odpływ z obszaru ludzi młodych i wykształconych • niedostosowanie kwalifikacji mieszkańców do oczekiwań rynku pracy • niski przyrost naturalny • niska dochodowość gospodarstw rolnych

<ul style="list-style-type: none"> • dobre warunki przyrodnicze do uprawiania sportu i rekreacji • duży potencjał Ochotniczych Straży Pożarnych • zaangażowanie młodzieży w działalność społeczno – kulturalną, • możliwość wykorzystania potencjału Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego 	<ul style="list-style-type: none"> • niski stopień współpracy pomiędzy gminami obszaru • mała ilość świetlic środowiskowych
---	---

Szanse i zagrożenia

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • położenie sprzyjające rozwojowi – w centralnym punkcie Polski, blisko Łodzi, przy szlaku tranzytowym • zaplanowana budowa autostrad A1 i A2 oraz dróg lokalnych, • promocja obszaru objętego LSR, • rozwój przedsiębiorczości, • rosnące zainteresowanie inwestorów terenami na obszarze objętym LSR, a co za tym idzie wzrost liczby miejsc pracy, • otwarcie na rynki zagraniczne, • napływ kapitału zagranicznego, • możliwość przekwalifikowania gruntów rolnych na tereny pod przemysł i usługi produkcyjne, • współpraca międzyregionalna, • rozwój partnerstwa poprzez realizację wspólnych przedsięwzięć, • możliwość ubiegania się o fundusze UE, • rozwój integrowanego rolnictwa opartego o wiedzę i nowe technologie, • rozwój produkcji żywności opartej o lokalne zasoby, • rozwój aktywności lokalnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • skażenie środowiska naturalnego, • pogorszenie sytuacji gospodarczej kraju wskutek globalnego kryzysu gospodarczego, • niestabilna polityka państwa i samorządów, • niespójny i niestabilny system prawny, • uzależnienie gospodarki od obcego kapitału, • zahamowanie inwestycji i tworzenia miejsc pracy w niektórych gminach, • niewystarczająca dostępność środków z budżetu państwa na zadania zlecone gminom, • skomplikowane procedury ograniczające dostępność środków Unii Europejskiej, • niskie dochody mieszkańców wsi i mała opłacalność produkcji rolnej, • odpływ młodych ludzi,

- | | |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none">• rosnące zapotrzebowanie na usługi turystyczne- rozwój bazy hotelowej i gastronomicznej,• rozwój turystyki weekendowej,• zachowanie walorów środowiska naturalnego,• wykorzystanie nowoczesnych technologii w ochronie klimatu,• wzrost poziomu edukacji,• promocja przedsiębiorczości,• rozwój systemów infrastruktury technicznej i informacyjnej,• wykorzystanie funduszy dla rolników i przedsiębiorców, | |
|--|--|

3.8 Wnioski z przeprowadzonej analizy.

Obszar objęty Lokalną Strategią Rozwoju jest spójny pod względem terytorialnym, historycznym, kulturowym i rozwojowym. Różnice w aktualnej sytuacji gmin należących do LGD tworzą potencjał rozwojowy. Wszystkie gminy mają charakter wiejski lub miejsko – wiejski i są zlokalizowane w centrum Polski. Wspólną cechą obszaru jest też możliwość wykorzystania infrastruktury drogowej jako stymulatora rozwoju. Doświadczenia ostatnich kilku lat wskazują, że budowa autostrad przynosi rozwój gospodarczy. Tworzy również zagrożenia dla środowiska naturalnego, które należy w przyszłości minimalizować. Wielkim atutem obszaru POLCENTRUM jest mnogość zasobów możliwych do wykorzystania w procesie rozwoju terenów wiejskich.

Najważniejsze zalety obszaru to:

- wyjątkowo korzystne dla działalności gospodarczej położenie geograficzne,
- duży i różnorodny potencjał rolnictwa,
- rozległe tereny atrakcyjne przyrodniczo,
- duża grupa aktywnych mieszkańców – potencjalnych liderów społeczności.

Zaleta pierwsza korzystnie wpływa na wszystkie dziedziny życia obszaru.

Zaleta druga pozwala mieszkańcom osiągać dochody, obszarowi gwarantuje atrakcyjny krajobraz a przyszłym inwestorom branży spożywczej dostarczy surowca wysokiej jakości. Rolnictwo jest też działem gospodarki, który najlepiej współdziała z przyrodą.

Zaleta trzecia pozwala mieszkańcom zamieszkiwać w atrakcyjnym otoczeniu i pozyskiwać dodatkowe dochody z usług turystycznych zbudowanych w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturalne.

Zaletą czwartą jest kluczem do skutecznego wdrażania zmian na obszarze LGD. Zasoby aktywnych mieszkańców są ważnym kapitałem startowym. Inwestowanie w ten kapitał jest warunkiem skutecznego wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. Posiadanie takiego zasobu gwarantuje też innowacyjność w procesie wdrażania LSR.

Dla skuteczności przyszłych działań warto uświadamiać sobie zagrożenia i słabości. Istnieje obawa o szybkość integracji społecznej obszaru oraz możliwość szybkiej „ucieczki do przodu” jednej z gmin – Strykowa. Przeciwdziałaniem temu zagrożeniu jest zapewnienie osobistego udziału wójtów i burmistrza w organie decyzyjnym LGD co gwarantuje dobrą korelację celów rozwojowych obszaru i poszczególnych gmin.

Korzystając z zalet obszaru LGD POLCENTRUM i minimalizując zagrożenia społeczność lokalna będzie aktywnym uczestnikiem procesu podnoszenia poziomu swojego życia. Lokalna Grupa Działania POLCENTRUM będzie skutecznym katalizatorem aktywności mieszkańców terenów wiejskich związanej z wdrażaniem Lokalnej Strategii Rozwoju.

4 Cele ogólne i szczegółowe LSR.

Lokalna Strategia Rozwoju dla obszaru objętego działaniem LGD POLCENTRUM określa cele główne i szczegółowe, wynikające z powyższej analizy oraz z potrzeb miejscowej społeczności, których realizacja będzie powodowała zrównoważony rozwój GMIN DOMANIEWICE, GŁOWNO, OZORKÓW, PIĄTEK, STRYKÓW, zgodnie z założeniami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

CEL GŁÓWNY I		
Funkcjonowanie na obszarze działania L.G.D. „POLCENTRUM” aktywnej społeczności lokalnej o różnorodnych i stabilnych źródłach dochodów.		
		kierunki działań
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Ilość zmodernizowanych boisk Ilość placów zabaw	Podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM”,	- poprawa jakości infrastruktury sportowej, - poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej, - wspieranie rozwoju infrastruktury kultury - budowa placów zabaw dla dzieci, -unowocześnienie infrastruktury technicznej, -poprawa atrakcyjności sportowo – turystyczno – rekreacyjnej obszaru, - rewitalizacja terenów zielonych, i skwerów zielonych, - podniesienie jakości funkcjonowania instytucji publicznych

<p>CEL SZCZEGÓŁOWY 2</p>	<p>Zwiększenie stopnia wykorzystania wiedzy i podniesienie kompetencji mieszkańców obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM”,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie, druk i dystrybucja materiałów promocyjnych - organizowanie warsztatów, szkoleń i staży dla urzędników, rolników, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, - wdrażanie projektów edukacyjnych,
<p>CEL SZCZEGÓŁOWY 3</p> <p>Ilość punktów IT</p> <p>Długość ścieżek rowerowych</p>	<p>Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej, przyrodniczej i turystycznej i kulturalnej obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie terenów wokół zbiorników wodnych, - zadrzewianie i zalesianie - stworzenie produktów turystycznych, - utworzenie punktów informacji turystycznej, Budowa ścieżek rowerowych, - budowa szlaków turystycznych, - rozwój turystyki konnej, - modernizacja, budowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, - tworzenie bazy noclegowej, - wykorzystywanie naturalnych walorów przyrodniczych do rozwoju turystyki, - rozwój infrastruktury kultury,
<p>CEL SZCZEGÓŁOWY 4</p> <p>Ilość współpracujących szkół</p> <p>Ilość imprez międzygminnych</p>	<p>Zwiększenie spójności społeczno-ekonomicznej obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie planu współpracy wszystkich gmin obszaru realizacji LSR, w którym punktem spójnym i kontaktowym będzie LGD - nawiązanie stałej współpracy międzygminnej w różnych obszarach
<p>CEL SZCZEGÓŁOWY 5</p> <p>Ilość nowych inwestorów</p> <p>Ilość wydawnictw promocyjnych</p>	<p>Wykorzystanie potencjału dróg krajowych i autostrad jako stymulatora rozwoju obszaru działania LGD.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - powołanie – BIURA OBSŁUGI INWESTORA – obsługującego cały obszar objęty LSR, - opracowanie, wydruk i dystrybucja mapy inwestycyjnej obszaru, - promocja obszaru jako atrakcyjnego dla potencjalnych inwestorów- pracodawców,
<p>CEL SZCZEGÓŁOWY 6</p> <p>Ilość imprez</p> <p>Ilość aktywnych organizacji</p>	<p>Zwiększenie aktywności społeczności lokalnej we wszystkich obszarach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie cyklicznych imprez i akcji kulturalno – rozrywkowych - organizowanie imprez międzyregionalnych, - wymiana i promocja dobrych praktyk

CEL GŁÓWNY II

Ochrona różnorodności biologicznej obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM” w okresie dynamicznego rozwoju obszaru.

kierunki działań		
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Długość sieci Ilość POŚ Ilość miejscowość prowadzących selektywną zbiórkę	Ochrona i poprawa stanu środowiska,	<ul style="list-style-type: none"> - budowa i rozbudowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, - rozbudowa istniejących i budowa nowych oczyszczalni ścieków, w tym oczyszczalni przydomowych, - poprawa stanu powietrza, - rekultywacja składowiska odpadów, - rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów, - budowa sieci gazowej,
CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Ilość nowych produktów turystycznych	Zrównoważony rozwój gospodarki zasobami naturalnymi	<ul style="list-style-type: none"> - Promocja obszarów wartościowych przyrodniczo, - Tworzenie produktów turystycznych opartych o zasoby przyrodnicze i rolnicze
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Ilość szkoleń Ilość uczestników Ilość wydawnictw	Podniesienie świadomości ekologicznej społeczności obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM”.	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia dla mieszkańców z zakresu segregowania odpadów, ekologii - wdrażanie programów ekologicznych aktywizujących dzieci i młodzież, - wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii

CEL GŁÓWNY III		
Efektywne wykorzystanie potencjału rolno - spożywczego obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM” w oparciu o wiedzę, tradycję i nowoczesne technologie.		
kierunki działań		
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Wskaźniki Ilość szkoleń, Ilość uczestników Ilość wydawnictw	Pomoc doradczą szkoleniową rolnikom i przedsiębiorcom	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie i wydruk dystrybucja materiałów szkoleniowo – promocyjnych, - organizowanie szkoleń dla rolników i przedsiębiorców, - organizowanie cyklicznych spotkań z ekspertami,
CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Ilość produktów lokalnych Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Podniesienie konkurencyjności gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw rolno-spożywczych na obszarze LGD „POLCENTRUM”,	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie produktów rolnych do wykreowanie produktu lokalnego - wdrażanie systemów zarządzania jakością w gospodarstwach i przedsiębiorstwach - powstawanie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - Tworzenie i promowanie miejsc pracy w zawodach związanych z usługami
CEL SZCZEGÓŁOWY 3	Zwiększenie wartości	Przyciąganie inwestorów branży rolno-spożywczej ,

	<p> dodanej produkcji rolno-spożywczej na obszarze LGD „POLCENTRUM”, </p>	<p> Promowanie inwestycji w przetwórstwo Szkolenia dla rolników i przedsiębiorców </p>
<p> CEL SZCZEGÓŁOWY 4 Ilość aktywnych organizacji </p>	<p> Kreowanie obszarów współpracy w tym rozwój organizacji producentów rolnych, </p>	<p> Promowanie powstawania grup producentów rolnych Współpraca z działającymi na rzecz rolnictwa podmiotami na obszarze LGD </p>

5 MISJA Lokalnej Grupy Działania.

Wykorzystanie różnorodnych walorów obszaru Centralnej Polski dla podniesienia poziomu życia mieszkańców obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „POLCENTRUM”.

Członkowie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania POLCENTRUM zrzeszając się mieli na celu poprawę jakości życia mieszkańców obszaru działania LGD. Taką możliwość daje Program Rozwoju Obszarów Wiejskich - LEADER. LSR jest dokumentem planistycznym opartym na badaniach lokalnej społeczności oraz jej opinii, i z jej udziałem utworzonym. Wszyscy mieszkańcy obszaru objętego LSR będą mieli wpływ na realizację założonych celów. LGD będzie realizować cele zgodnie z zasadami partycypacji społecznej, oddolnego podejścia do założeń, oraz z ciągłym badaniem – ewaluacją efektów.

6 Zgodność specyfiki obszaru z celami LSR.

Różnorodność walorów obszaru – obszar obejmujący pięć gmin daje ogromne możliwości w ramach wielu dziedzin -

- ✚ istnienie na obszarze realizacji LSR terenów szybko rozwijających się, które należą do specjalnych stref ekonomicznych, oraz takich obszarów, które będą w niedalekiej przyszłości stanowiły atrakcyjną propozycję dla potencjalnych inwestorów, (dlatego gminy świetnie się uzupełniają, gmina bardziej rozwinięta w zakresie przygotowania się do przyjęcia potencjalnych inwestorów, służy pomocą, wiedzą i doświadczeniem gminom mniej doświadczonym) – ta cecha wpisuje się w :

– CEL GŁÓWNY I - Funkcjonowanie na obszarze działania L.G.D. „POLCENTRUM” aktywnej społeczności lokalnej o różnorodnych i stabilnych źródłach dochodów -

CEL SZCZEGÓŁOWY 4 - Zwiększenie spójności społeczno-ekonomicznej obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM”, kierunki działania - opracowanie planu współpracy wszystkich gmin obszaru realizacji LSR, w którym punktem spójnym i kontaktowym będzie LGD, nawiązanie stałej współpracy międzygminnej

CEL SZCZEGÓŁOWY 5 - Wykorzystanie potencjału dróg krajowych i autostrad jako stymulatora rozwoju obszaru działania LGD – jeden z kierunków działań - - powołanie – BIURA OBSŁUGI INWESTORA – obsługującego cały obszar objęty LSR,

✚ rolniczy charakter gmin – ta cecha wpisuje się w :

- **CEL GŁÓWNY III - Efektywne wykorzystanie potencjału rolno - spożywczego obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM” w oparciu o wiedzę, tradycję i nowoczesne technologie,**

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 - Pomoc doradczą szkoleniową rolnikom i przedsiębiorcom

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 - Podniesienie konkurencyjności gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw rolno-spożywczych na obszarze LGD „POLCENTRUM”,

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Zwiększenie wartości dodanej produkcji rolno-spożywczej na obszarze LGD „POLCENTRUM”,

CEL SZCZEGÓŁOWY 4 Kreowanie obszarów współpracy w tym rozwój organizacji producentów rolnych,

✚ istnienie na obszarze realizacji LSR terenów przyrodniczych objętych szczególną ochroną, ta cecha wpisuje się w:

- **CEL GŁÓWNY II, Ochrona różnorodności biologicznej obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM” w okresie dynamicznego rozwoju obszaru,**

CEL SZCZEGÓŁOWY I Ochrona i poprawa stanu środowiska,

CEL SZCZEGÓŁOWY II Zrównoważony rozwój gospodarki zasobami naturalnymi

CEL SZCZEGÓŁOWY III Podniesienie świadomości ekologicznej społeczności obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM”.

- **CEL GŁÓWNY I - Funkcjonowanie na obszarze działania L.G.D. „POLCENTRUM” aktywnej społeczności lokalnej o różnorodnych i stabilnych źródłach dochodów -**

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 - Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej, przyrodniczej i turystycznej i kulturalnej obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM”

✚ potencjał społeczny - wiele organizacji pozarządowych, społeczeństwo chętne do uczestnictwa w projektowaniu LSR, do starania się o podniesienie warunków życia na własnym terenie, duża liczba imprez lokalnych organizowanych przez społeczeństwo lokalne, ta cecha wpisuje się w:

- **CEL GŁÓWNY I - Funkcjonowanie na obszarze działania L.G.D. „POLCENTRUM” aktywnej społeczności lokalnej o różnorodnych i stabilnych źródłach dochodów –**

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 - Podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 - Zwiększenie stopnia wykorzystania wiedzy i podniesienie kompetencji mieszkańców obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM”,

CEL SZCZEGÓŁOWY 6 - Zwiększenie aktywności społeczności lokalnej we wszystkich obszarach.

7 Zintegrowane podejście dla przedsięwzięć planowanych w LSR .

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania POLCENTRUM już z założenia ma charakter zintegrowany. Zgodnie z podejściem LEADER, działania LGD w celu urzeczywistnienia wizji LSR, zaangażowała wszystkie sektory do opracowania i realizacji wspólnych celów.

1. Wszystkie zaplanowane w LSR przedsięwzięcia i kierunki działania były konsultowane z społecznością lokalną (ankiety), z przedstawicielami gmin (wójtami i burmistrzem) z przedstawicielami sołectw (spotkania sołeckie), oraz z przedsiębiorcami zainteresowanymi rozwojem naszego terenu. Wszystkie cele główne jak i cele szczegółowe są ze sobą powiązane i zdecydowanie uzupełniają się jak i obejmują swym zasięgiem cały obszar nie wyłączając żadnej dziedziny życia gmin jak i żadnego, nawet najmniejszego obszaru.
2. Wszystkie przedsięwzięcia będą realizowane przez podmioty sektora publicznego , społecznego jak i gospodarczego. W trakcie realizacji przedsięwzięć współpracować będą ze sobą również przedstawiciele różnych dziedzin w ramach sektora gospodarczego (np. rolnik i producent).
3. Realizując przedsięwzięcia LGD będzie wykorzystywała wszystkie zasoby i walory lokalne: kulturowe, gospodarcze, społeczne.
4. Wszyscy członkowie LGD - gminy i wszystkie instytucje - działają wspólnie do realizacji MISJI LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU.

8 Innowacyjne podejście dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR.

Innowacja rozwiązań zaplanowanych na obszarze działania LGD POLCENTRUM POLEGA polega na wdrożeniu wcześniej nie stosowanych lub stosowanych w bardzo ograniczonym zakresie działań:

- ✚ wykorzystanie położenia obszaru realizacji LSR – ze względu na rozwój inwestycyjny części regionu, dzięki skrzyżowaniu autostrad na terenie działania LGD POLCENTRUM, Stowarzyszenie wykorzysta zaistniałe możliwości rozwoju obszaru pod względem gospodarczym,
- ✚ ścisła współpraca pięciu gmin z terenu działania LGD w zakresie wzajemnego doradztwa, przekazywania wiedzy, pomoc w pozyskaniu inwestorów, ułatwienia w kontaktach między gminami – gminy dotychczas współpracowały pobieżnie bez dobrego przepływu informacji i punktu wspólnego, którym jest Stowarzyszenie LGD POLCENTRUM,
- ✚ wykorzystanie potencjału trzech sektorów – społecznego, gospodarczego i publicznego do realizacji WSPÓLNYCH celów – nigdy dotąd nie korzystano z wszystkich zasobów tych sektorów na taką skalę, współpraca ograniczała się do kilku partnerów i nie ze wszystkich sektorów;

- ✚ wprowadzenie zmian w codzienne życie mieszkańców obszarów wiejskich poprzez pomoc i zaoferowanie nowych usług, wcześniej zupełnie niedocenianych takich jak agroturystyka, stworzenie niecodziennych rozwiązań na terenie własnych gospodarstw, które będą silną atrakcją agroturystyczną, wykorzystanie położenie niektórych wsi z dala od miast, nie zaopatrzonych w ruchliwe drogi jako oaza spokoju i miejsce pożądane dla sporej części turystów np. weekendowych.
- ✚ wzrostu kapitału społecznego obszarów wiejskich poprzez szkolenia, kursy i warsztaty w ramach małych projektów oraz w celu nabywania umiejętności i aktywizacji społeczności lokalnych, realizację działań przyczyniających się do angażowanie lokalnej społeczności w proces rozwoju, kapitał społeczny – ludzki i jego rozwój był do tej pory powszechnie niedoceniany i rzadko obecny w działaniach i programach realizowanych wcześniej na terenie wsi;

9.Procedury wyboru operacji

Założenia ogólne

- ✚ Beneficjenci zamierzający złożyć wniosek o pomoc, mogą przy jego przygotowaniu korzystać z pomocy, specjalnie w tym celu zatrudnionych, pracowników Biura LGD.
- ✚ Kompletne projekty – wnioski zgodne z przyjętym przez LGD kryteriom wyboru operacji, będą kierowane do Rady celem dokonania oceny i akceptacji.
- ✚ Beneficjent nie ma możliwości uzupełnienia wniosku po przedłożeniu go do oceny Grupie Decyzyjnej.
- ✚ Grupa Decyzyjna głosuje wniosek po wniosku. Po głosowaniach sporządzana jest lista rankingowa i podejmowana jest uchwała zatwierdzająca listę rankingową wybranych do realizacji operacji.
- ✚ W przypadku pozytywnej oceny wniosek jest kierowany do realizacji.

8.7 Procedury oceny zgodności operacji z LSR

- ✚ Ocena zgodności operacji z LSR, będzie przeprowadzone poprzez kartę oceny zgodności, która zawierać będzie tylko trzy pytania i która będzie pierwszym stopniem oceny operacji przez RADĘ :
 - CZY OPERACJA PRZYCZYNIA SIĘ DO OSIĄGNIĘCIA CO NAJMNIEJ JEDNEGO CELU OGÓLNEGO OKREŚLONEGO W LSR ?
 - CZY OPERACJA PRZYCZYNIA SIĘ DO OSIĄGNIĘCIA CO NAJMNIEJ JEDNEGO CELU SZCZEGÓŁOWEGO OKRESLONEGO W LSR ?
 - CZY OPERACJA JEST ZGODNA Z PRZEDSIĘWZIĘCIAMI PLANOWANYMI W RAMACH LSR ?
- ✚ Członek rady może głosować za zgodnością operacji z LSR tylko wtedy, gdy w jego opinii

odpowiedź na wszystkie trzy pytania jest pozytywna.

- ✚ Ustalając stanowisko całego organu decyzyjnego w danej sprawie przyjmuje się zasadę, że decyzja odnośnie zgodności operacji z LSR jest pozytywna, gdy większość bezwzględna składu RADY (ponad 50% jego składu) uznaje operację za zgodną z LSR.

8.8 Procedury odwołania od rozstrzygnięć RADY w sprawie wyboru operacji

- ✚ W związku z tym, że do wyłącznej kompetencji RADY należy wybór operacji odwołanie musi być złożone do tego organu.
- ✚ Odwołanie może złożyć wnioskodawca niezadowolony z rozstrzygnięcia w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
- ✚ Opisana procedura wzorowana jest na trybie postępowania odwoławczego od decyzji ministra lub samorządowego kolegium odwoławczego (art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. KPA) .

8.9 Lokalne kryteria wyboru operacji

- DLA OPERACJI W RAMACH DZIAŁANIA „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” oraz „ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”

- ✚ Zasięg oddziaływania operacji:
 - operacja dotyczy całego obszaru objętego – 10 pkt.
 - operacja dotyczy kilku gmin – 8 pkt.
 - operacja dotyczy kilku miejscowości lub gminy – 5 pkt.
 - operacja dotyczy tylko jednej miejscowości – 3 pkt.
- ✚ Realizacja operacji spowoduje utworzenie, w przeliczeniu na pełne etaty:
 - powyżej 2 miejsc pracy – 10 pkt.
 - od 1 do 2 miejsc pracy – 5 pkt.
 - poniżej 1 miejsca pracy – 0 pkt.
- ✚ Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów 0 – 10 pkt.
- ✚ Wnioskowana kwota pomocy wynosi:
 - mniej niż 25.000 PLN – 10 pkt.
 - od 25.000 PLN do 35.000 PLN – 5 pkt.
 - powyżej 35.000 PLN – 0 pkt.
- ✚ Operacja ma innowacyjny charakter – 0 – 10 pkt.
- ✚ Operacja jest komplementarna w stosunku do innych operacji/ projektów zrealizowanych na obszarze wdrażania LSR – 0 – 10 pkt.
- ✚ Działalność, której dotyczy operacja, jest oparta o wykorzystanie lokalnych zasobów albo lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego lub przyrodniczego – 0 – 10 pkt.

- DLA OPERACJI W RAMACH DZIAŁANIA „Odnowa i rozwój wsi” oraz „Małych projektów”
 - ✚ Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów 0 – 10 pkt.
 - ✚ Zasięg oddziaływania operacji:
 - operacja dotyczy całego obszaru objętego – 10 pkt.
 - operacja dotyczy kilku gmin – 8 pkt.
 - operacja dotyczy kilku miejscowości lub gminy – 5 pkt.
 - operacja dotyczy tylko jednej miejscowości – 3 pkt.
 - ✚ Wnioskodawca ma miejsce zamieszkania albo siedzibę w miejscowości liczącej:
 - poniżej 300 mieszkańców – 10 pkt.
 - od 300 do 500 mieszkańców – 5 pkt.
 - powyżej 500 mieszkańców – 0 pkt.
 - ✚ Wnioskowana kwota pomocy wynosi:
 - mniej niż 10.000 PLN – 10 pkt.
 - od 10.000 PLN do 20.000 PLN – 5 pkt.
 - powyżej 20.000 PLN – 0 pkt.
 - ✚ Operacja jest komplementarna w stosunku do innych operacji/ projektów zrealizowanych na obszarze wdrażania LSR – 0 – 10 pkt.
 - ✚ Realizacja operacji przyczyni się do pobudzania aktywności mieszkańców – 0 – 10 pkt.
 - ✚ Operacja będzie realizowana przez wnioskodawcę z udziałem:
 - więcej niż 5 partnerów – 10 pkt.
 - od 1 do 5 innych podmiotów – 5 pkt.
 - bez udziału innych podmiotów – 0 pkt.

Wzory dokumentów stosowanych podczas oceny operacji – załącznik nr 7

9 BUDŻET

Struktura budżetu LGD POLCENTRUM została przygotowana w oparciu o liczbę mieszkańców obszaru LGD zameldowanych na pobyt stały, wg danych GUS na dzień 31.12.2006 r. tj. liczbę 34.850. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru LGD do realizacji LSR w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 przedstawia się ona następująco:

Łączny budżet LGD POLCENTRUM na lata 2009-2015 w podziale na poszczególne działania PROW 2007-2013

Działanie		Kwota w zł
4.13 – Wdrażanie LSR	Liczba mieszkańców x 116 zł	4.042.600,00
4.21 – Wdrażanie projektów współpracy	Liczba mieszkańców x 3 zł	104.550,00
4.31 – Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja	Liczba mieszkańców x 29 zł	1.010,650,00
	łącznie	5.157.800,00

Podziału środków z działania „4.1.3 – Wdrażanie LSR” dokonano z uwzględnieniem wymaganej rozporządzeniem minimalnej alokacji na poszczególne działania (Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, Odnowa i rozwój wsi oraz Małe projekty) na poziomie minimum 10%.

Tabela nr ...

Podział 4.1.3	Kwota w zł	%	Średnia wielkość dotacji	Liczba dotacji
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	404.260,00	10 %	40.426,00	10
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	404.260,00	10 %	40.426,00	10
Odnowa i rozwój wsi	2.829.820,00	70 %	235.818,33	12
Małe projekty	404.260,00	10 %	8.085,20	50
łącznie	4.042.600,00	100 %	324.755,53	82

10 OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA LSR.

Proces tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju przyjmował różne formy i kierunki. Zdecydowanie pierwszym etapem było poinformowanie wszystkich mieszkańców obszaru działania LGD POLCENTRUM o rozpoczęciu przygotowań do opracowania dokumentu planistycznego jakim jest LSR. Zostały wykonane ogłoszenia i ulotki, umieszczone na wszystkich sołeckich i osiedlowych tablicach, mówiące o rozpoczęciu konstruowania LSR, o badaniu potrzeb i o możliwości zgłaszania własnych propozycji i uwag do tego dokumentu.

Następnym etapem były spotkania z przedstawicielami gmin tj. wójtami i burmistrzami, oraz z sołtysami i przewodniczącymi osiedli, na których rozdane zostały ankiety ułatwiające wyrażenie własnej opinii na temat obszaru, jego potrzeb możliwości i planów. Na każdym spotkaniu prowadzone były dyskusje nad zakresem i celami LSR oraz poruszane były kwestie zapotrzebowania poszczególnych gmin na informacje dotyczące LEADER-a. Dlatego LGD POLCENTRUM zorganizowało spotkanie – szkolenie pn. „Cele Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz osi 4 LEADER”. Po szkoleniu została przedstawiona prezentacja głównych założeń LSR LGD POLCENTRUM, po której doszło do konstruktywnej dyskusji, na temat LSR. Informacja o pracach nad LSR umieszczona była również na stronie internetowej LGD POLCENTRUM, z zaproszeniem do zgłaszania uwag.

Prowadzone były konsultacje społeczne na wszelkiego rodzaju spotkaniach z mieszkańcami, czy to na imprezach lokalnych (stoiska LGD z informacjami), czy na spotkaniach sołeckich, czy na spotkaniach w szkołach z dyrektorami szkół, nauczycielami i rodzicami uczniów).

Siedziba Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania była punktem informacyjno – konsultacyjnym, gdzie wszyscy zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag oraz uzyskania wszelkich informacji o prowadzonej akcji.

Zostały również opracowane dokumenty dla urzędów gmin, które były podstawą do uzyskania informacji statystycznych dotyczących gmin. Były one również przeanalizowane pod względem potrzeb obszaru i uzupełniane przez poszczególne referaty w niezbędne informacje.

W tworzeniu LSR ogromne znaczenie miało partnerstwo z Stowarzyszeniem Rozwoju Gmin CENTUM w Kutnie, oraz Fundacją Rozwoju Gmin „PRYM” w Parzęczewie. Ta współpraca pozwoliła członkom Stowarzyszenia zapoznać się z formą pracy z wiedzą partnerów, którzy uczestniczyli w Pilotażowym Programie LEADER+, w ramach Schematu II.

Nad przygotowaniem tego dokumentu czuwał zespół ds. opracowania LSR, składający się z pięciu osób, które wielokrotnie (jak i inni członkowie LGD POLCENTRUM) uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach i konferencjach, dotyczących podejścia LEADER.

Zaangażowanie zespołu ds. opracowania LSR, różnego rodzaju akcje promocyjno – informacyjne, wielokrotne konsultacje z mieszkańcami obszaru działania LGD w wielu formach spowodowało, iż wdrożenie Lokalnej Strategii Rozwoju ma szansę zrealizować wszystkie zakładane zamierzenia.

Po wszystkich ww. czynnościach w dniu 09.01.2009 r. LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU na lata 2009 – 2015, dla obszaru działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania POLCENTRUM, została przyjęta przez Walne Zebranie Członków LGD POLCENTRUM, jako dokument strategiczny.

11 Proces wdrażania i aktualizacji LSR.

12.1. Wdrażanie LSR

Za prawidłowe wdrażanie LSR i realizację jej celów odpowiedzialne są władze stowarzyszenia, oraz jego biuro. Odpowiadają oni za prawidłowo wykorzystane środki (zgodnie z zaplanowanymi działaniami). Podejście LEADER to aktywizowanie mieszkańców do współpracy i zaangażowania na rzecz rozwoju lokalnego. Dlatego we wdrażanie LSR, LGD POLCENTRUM będzie starało się zaangażować jak najwięcej partnerów i mieszkańców naszego terenu. Celem zaangażowania jak największej ilości podmiotów LGD będzie prowadzić kampanię informacyjno – promocyjną na szeroką skalę. Informacje o wdrażaniu LSR upowszechniane będą poprzez:

- artykuły i informacje w lokalnych mediach,
- foldery i plakaty rozpowszechniane wśród mieszkańców poprzez umieszczanie ich w miejscach publicznych,
- materiały promocyjne typu: banery, wykorzystywane przy każdej imprezie lokalnej na terenie realizacji LSR,
- informacje przekazywane bezpośrednio na spotkaniach członków LGD POLCENTRUM, z mieszkańcami
- informacje umieszczane na tablicach ogłoszeń w urzędach gmin, w siedzibie Stowarzyszenia, na tablicach komitetów mieszkańców oraz sołectkich, oraz parafiach;
- raz w roku akcja rozpowszechniania ulotek bezadresowych do wszystkich mieszkańców z terenów realizacji LSR,
- sprawozdania na sesjach Rad Gmin,
- stale aktualizowana informacja na stronie internetowej LGD POLCENTRUM,
- dostępność biura Stowarzyszenia i jego pracowników, którzy będą na bieżąco udzielać świeżych informacji na temat wdrażania LSR,

Ważną funkcją LGD związaną z wdrażaniem LSR powinno być aktywizowanie i motywowanie mieszkańców obszaru do udziału w procesie wdrażania LSR, w szczególności przez pomoc w przygotowywaniu wniosków o przyznanie pomocy ze środków LSR. Z myślą o tej grupie mieszkańców i organizacji mające braki kompetencyjne w zakresie opracowywania projektów i przygotowywania wniosków o pomoc, LGD POLCENTRUM będzie organizowało szkolenia i warsztaty umożliwiające nabycie potrzebnych kwalifikacji. Dla osób i organizacji potrzebujących dalej idącej pomocy w tym zakresie będą miały możliwość bezpłatnych porad oferowanych przez LGD POLCENTRUM.

12.2. Aktualizacja LSR – proces ten będzie prowadzony w różnych formach, (podobnych do tych, które były stosowane przy jej tworzeniu) mających na celu umożliwienie społeczności lokalnej pełne uczestnictwo w aktualizacji LSR poprzez:

- systematyczne ankietowanie mieszkańców,
- umożliwienie mieszkańcom wskazywania propozycji aktualizacji poprzez stronę internetową LGD POLCENTRUM,
- umożliwienie mieszkańcom wskazywania propozycji aktualizacji poprzez biuro LGD POLCENTRUM i jego pracowników (ciągły dostęp do ankiet i dokumentów planistycznych i strategicznych),
- umieszczanie w lokalnym mediach informacji o możliwości zgłaszania propozycji aktualizacji LSR.

13. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA EWALUACJI WŁASNEJ LSR

Efektywne wdrażanie LSR wymaga od LGD dokładnego monitorowania i oceny prowadzonych działań. Monitorowanie będzie odbywało się w sposób ciągły i na bieżąco, natomiast ocena prowadzonych działań będzie przeprowadzana co rok (ewaluacja ex post). Wyniki tej oceny będą szczegółowo analizowane i w razie potrzeby LGD będzie modyfikować sposób swego działania. Naczelna zasadą przy dokonywaniu tego rodzaju zmian będzie uspołecznienie – polegające na odwołaniu się do opinii mieszkańców i partnerów lokalnych i wykorzystaniu zgłaszanych przez nich uwag i wniosków.

Ewaluacja - Ewaluacja ex post - ocena działań zrealizowanych w minionym okresie i będzie dokonywana w okresach rocznych, po zakończeniu każdego roku kalendarzowego. Metodologia przeprowadzenia ewaluacji własnej polega na przeanalizowaniu wszystkich zrealizowanych w minionym roku kalendarzowym działań i operacji pod kątem :

- ✚ Adekwatności projektów- efektów planowanych przedsięwzięć – jakie projekty miały być rozwiązane dzięki realizacji projektu?
- ✚ Skuteczność projektu - wpływu realizacji przedsięwzięć na osiągnięcie celów zakładanych w LSR (stosunek rezultatów do zakładanych celów),
- ✚ Efektywność projektu- jakie są nakłady w stosunku do rezultatów projektu,
- ✚ Trwałość projektu – prawdopodobieństwo kontynuacji korzyści,
- ✚ Jakości partnerstwa oraz sprawności funkcjonowania LGD, w tym;
 - funkcjonowania Biura,
 - funkcjonowania organów LGD,
 - jakość efektywności stosowanych procedur,
 - przepływu informacji,
 - sprawności podejmowania decyzji.

Organem odpowiedzialnym za przeprowadzenie ewaluacji własnej jest Komisja Rewizyjna, która spotyka się co najmniej dwa razy w roku i która zleca część prac pracownikowi biura LGD specjalnie w tym celu zatrudnionego. Materiały niezbędne do oceny będą opracowywane przez Zarząd Fundacji. Wyniki ewaluacji Komisja przedstawia w terminie do końca marca roku następnego w formie raportu zawierającego:

- ✚ wykaz przedsięwzięć zrealizowanych w minionym roku kalendarzowym, z krótkim opisem merytorycznym i informacją finansową o każdym z nich,
- ✚ opis bezpośrednich efektów przedsięwzięć i porównanie ich z efektami, które były zakładane w fazie projektowania,
- ✚ analizę wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na osiągnięcie celów zapisanych w LSR,
- ✚ wnioski w formie uwag i rekomendacji dotyczących zmian w sposobie funkcjonowania Fundacji, które zapewnią wyższą efektywność działania Fundacji i lepsze osiągnięcie celów zakładanych w LSR.

Termin wykonania raportu powinien synchronizować z terminem posiedzenia Walnego Zebrania Członków, podczas którego udziela się absolutorium Zarządowi za miniony rok. Informacje uzyskane z ewaluacji własnej zostaną wykorzystane w celu usprawnienia działalności LGD i Zarządu oraz aktualizacji LSR poprzez:

- dyskusję podczas posiedzeń Walnego Zebrania Członków o działalności LGD i Zarządu LGD,
- przekładanie uwag i rekomendacji zawartych w raporcie na podejmowanie przez Walne Zebranie Członków stosownych uchwał, szczególnie dotyczących aktualizacji zapisów LSR.

Treść raportu zgodnie z zasadą jawności działania LGD, podawana będzie do wiadomości publicznej poprzez stronę internetową LGD POLCENTRUM oraz podczas sesji Rad Gmin członkowskich przez członków Zarządu LGD.

14. Powiązanie Lokalnej Strategii Rozwoju z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem realizacji LSR.


Lokalna Strategia Rozwoju obszaru działania LGD POLCENTRUM jest komplementarna z dokumentami strategicznymi :

✚ Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013, Narodowa Strategia Spójności (NSS)

Cel strategiczny osiągnąć będzie poprzez realizację horyzontalnych celów szczegółowych. Celami horyzontalnymi NSS są:

1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,

3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,
4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,
5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

 **„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2020”** uchwalona uchwałą Nr LI/865/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 stycznia 2006 r.

- Obszar Priorytetowy „Jakość życia”, Cel strategiczny „Podniesienie poziomu jakości życia”, Cel szczegółowy „Wzrost znaczenia sportu, kultury, turystyki i rekreacji w życiu mieszkańców regionu”
- Obszar priorytetowy „Obszary Wiejskie”, Cel strategiczny „Trwały i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich”
- Obszar priorytetowy „Rynek Pracy”, Cel strategiczny „Podniesienie ogólnego poziomu zatrudnienia i mobilności zawodowej mieszkańców województwa”, Cel szczegółowy „Tworzenie mechanizmów i warunków dla zwiększenia zatrudnienia”
- Obszar priorytetowy „Wizerunek”, Cel strategiczny „Tworzenie wizerunku regionu przyjaznego i atrakcyjnego dla podejmowania współpracy, inwestowania i życia mieszkańców”, Cel szczegółowy „Korelacja działań służących promocji gospodarczej, możliwości inwestycyjnych i atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej regionu w celu podniesienia ich spójności i efektywności”
- Obszar priorytetowy „Ład przestrzenny”, Cel strategiczny „Uporządkowanie gospodarki przestrzennej”, Cel szczegółowy „Zachowanie cennych wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych regionu”
- Obszar priorytetowy „Tożsamość regionalna”, Cel strategiczny „Umocnienie identyfikacji mieszkańców z województwem”, Cel szczegółowy „Rozwój i promocja kultury i turystyki w regionie”
- Obszar priorytetowy „Ochrona środowiska”, Cel strategiczny „Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez poprawę jakości środowiska”, Cel szczegółowy „Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa”

 **„Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego”**

- Problematyka obszarów wiejskich
- System ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego
- Problematyka rozwoju turystyki i rekreacji

 **„Program rozwoju turystyki w województwie łódzkim na lata 2007-2020”**

1. Zadania zapisane w Lokalnej Strategii Rozwoju są zgodne z dokumentami strategicznymi gmin, których obszarów dotyczy, w tym z powiatowymi i gminnymi

strategiami rozwoju, planami rozwoju lokalnego, czy wieloletnimi planami inwestycyjnymi.

- + Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Domaniewice,
- + Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Głowno,
- + Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Ozorków,
- + Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Piątek,
- + Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Stryków,
- + Powiatowym Programem przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2007- 2010 (Uchwała Rady Powiatu Zgierskiego Nr XI/75/07 z dnia 26 czerwca 2007r.)
- + Wojewódzki Program Ochrony Środowiska wraz z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego (Uchwała Nr XIII/148/2003 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 lipca 2003r.)
- + Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zgierskiego na lata 2004 - 2007 z perspektywą do roku 2011 (Uchwała Nr XXII/166/2004 Rady Powiatu Zgierskiego z dnia 27 lutego 2004r.)
- + Programem Bzura 2004 – 2015, Lokalna Strategia Rozwoju LGD POLCENTRUM wpisuje się w dokumenty programowe przygotowań na okres 2007 – 2013, przede wszystkim z:
 - + Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego działania komplementarne:
 - Działanie I.1 Drogi - Oś Priorytetowa II Ochrona środowiska, zapobieganie zagrożeniom i energetyka
 - Działanie III.2 Podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw
 - Działanie III.5 Infrastruktura turystyczno - rekreacyjna
 - Działanie IV.1 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego
 - Działanie V.2 Infrastruktura pomocy społecznej
 - Działanie V.4 Infrastruktura kultury
- + Programem Operacyjnym „Kapitał Ludzki” działania komplementarne:
 - Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie
 - Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia
 - Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji
 - Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie
 - Działanie 9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego
 - Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich
- + Programem Operacyjnym „Innowacyjna Gospodarka” działania komplementarne:
 - Działanie 3.3 Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP

- Działanie 6.3 Promocja turystycznych walorów Polski
- Działanie 6.4 Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym
- Działanie 6.5 Promocja polskiej gospodarki
- Działanie 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”

✚ Programem Operacyjnym „Infrastruktura i Środowisko” działania komplementarne:

- Działanie 2.1 Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych
- Działanie 3.1 Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego
- Działanie 5.4 Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej

15. Planowane przedsięwzięcia realizowane przez LGD POLCENTRUM, w ramach innych programów wdrażanych na obszarze realizacji LSR.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania POLCENTRUM, aby zintegrować całość zadań związanych z realizacją lokalnej strategii ma na celu wesprzeć finansowo, lub całkowicie rozwinąć projekty wchodzące w skład LSR lub będące jej integralną częścią. Będą to działania i projekty wpisujące się w:

Program Operacyjny Kapitał Ludzki:

✚ Priorytet V "Dobre rządzenie"

- wzmocnienie potencjału administracji rządowej
- modernizacja systemów zarządzania i podnoszenie kompetencji kadr
- rozwój potencjału trzeciego sektora
- Rozwój dialogu obywatelskiego

✚ Priorytet VI: "Rynek pracy otwarty dla wszystkich"

- Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie
- Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samo zatrudnienia
- Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich

Projekty będą nakierowane na tworzenie warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, obejmujące m.in. działania na rzecz dalszego doskonalenia, bądź zmiany kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, kursów i praktyk oraz możliwości zdobycia doświadczeń zawodowych w miejscu pracy.


✚ Priorytet VII: "Promocja integracji społecznej"

7.1 – Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji

7.2. Promocja ekonomii społecznej ?

7.3 – Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Projekty przeznaczone będą nie tylko dla podmiotów ekonomii społecznej, ale również dla instytucji powołanych do jej wspierania, które poprzez dostarczanie niezbędnej wiedzy i doświadczenia w zakresie zasad prowadzenia działalności gospodarczej, zarządzania zasobami ludzkimi czy stosowania przepisów prawnych, umożliwiają rozwój i funkcjonowanie gospodarki społecznej.

 Priorytet VIII "Regionalne kadry gospodarki"

8.1 – Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie

Planowane projekty mają stymulować podnoszenie i aktualizację umiejętności zawodowych przez osoby pracujące, zwłaszcza starsze i o niskich kwalifikacjach, co jest kluczowe dla utrzymania ich aktywności na rynku pracy.

 Priorytet IX: "Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach"

9.5 – Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

Wsparcie przewidziane w projektach nakierowane będzie na rzecz tworzenia i funkcjonowania oddolnych, lokalnych inicjatyw powoływanych przez mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz rozwoju edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców wsi.

Stowarzyszenie LGD POLCENTRUM wdrażając Lokalną Strategię Rozwoju planuje wykorzystać dotacje, fundusze dla organizacji pozarządowych pochodzące z różnego rodzaju grantów, fundacji itp. wspomagające rozwój obszaru LGD i wpisujące się działania zapisane w LSR.

- **Fundusz dla Organizacji Pozarządowych (FOP) - Operator: Fundacja „Fundusz Współpracy” (FFW)**

Komponent „Demokracja i społeczeństwo obywatelskie” ma na celu propagowanie poszanowania rządów prawa i rozwoju postaw obywatelskich, upowszechnianie wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli, oraz równouprawnienia płci. W ramach komponentu będą wspierane działania promujące włączanie się organizacji pozarządowych i obywateli w życie publiczne, w tym ich zaangażowanie w społeczną kontrolę instytucji publicznych szczebla lokalnego i centralnego. Preferowane będą działania mające na celu wzmocnienie organizacji pozarządowych, które mają zasadniczy wpływ na jakość demokracji i przestrzegania praw człowieka.

- **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.**

Stowarzyszenie zrealizowało projekt jako partner pn. „Program Edukacji Ekologicznej na obszarze Stowarzyszenia Rozwoju Gmin „CENTRUM” i Stowarzyszenia LGD „POLCENTRUM” ZIELONA „0”. Priorytetowym celem projektu jest pobudzenie i przybliżenie dzieciom idei poszanowania środowiska naturalnego, zasad selektywnej zbiórki odpadów „ u źródła”, treści ekologicznych, zasad recyklingu i ochrony przyrody. LGD planuje kontynuację projektu w dziedzinach „ekologii” bezpośrednio związanych z działaniami zawartymi w LSR.

Jako mechanizmy zabezpieczające przed nakładaniem się pomocy w ramach PROW i innych programów wskazuje się następujące rozwiązania:

- ✚ Każda osoba zatrudniona przez LGD będzie miała umowę zawierającą szczegółowy wykaz obowiązków i zadań, ze wskazaniem programu, na rzecz, którego te zadania i obowiązki będą wykonywane oraz podaną kwotą wynagrodzenia pochodzącą ze środków tego programu.
- ✚ W przypadku osób zaangażowanych jednocześnie w realizację dwóch lub więcej programów, w umowie o pracę z tą osobą zostanie wskazany wymiar czasu pracy, jaki ta osoba jest zobowiązana przeznaczyć na wykonanie zadań związanych z realizacją poszczególnych programów. Łączny wymiar czasu pracy nie może przy tym przekroczyć wielkości maksymalnych dopuszczonych w Kodeksie Pracy.
- ✚ Na każdym dokumencie księgowym stanowiącym dowód poniesienia kosztów będą w sposób trwały umieszczone informacje, ze środków jakiego programu te koszty zostały pokryte. W przypadku kosztu współfinansowanego z dwóch lub więcej programów musi być podana informacja o tym, jaka część tego kosztu finansują poszczególne programy. Poza tym sposób podziału kosztu między poszczególne programy powinien być merytorycznie uzasadniony.
- ✚ LGD utworzy wydzielone konta bankowe (lub subkonta) do obsługi każdego programu.
- ✚ Każdy program będzie miał wyznaczonego kierownika odpowiedzialnego za realizację i prawidłowe wydatkowanie środków programu,
- ✚ Zarząd LGD POLCENTRUM zapewni dobry przepływ informacji między zespołami realizującym różne programy poprzez organizację raz na dwa miesiące narady robocze z udziałem kierowników wszystkich programów.
- ✚ Każdy wniosek o przyznanie pomocy, przygotowany przez LGD POLCENTRUM, będzie zawierał analizę ryzyka w zakresie nakładania się pomocy ze środków tego programu z pomocą, którą LGD uzyskało wcześniej z PROW lub z innych programów oraz propozycje mechanizmów, które należy zastosować w celu uniemożliwienia nakładania się pomocy.

16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich

Niniejsza LSR przyczynia się do rozwoju obszaru działania LGD POLCENTRUM oraz do rozwoju całego regionu łódzkiego zgodnie z kierunkami określonymi w LSR i innych dokumentach strategicznych. Działania wskazane w Lokalnej Strategii Rozwoju opracowanej dla obszaru Lokalnej Grupy Działania w istotny sposób przyczynią się do rozwoju Regionu Łódzkiego.

Wpływ realizacji Strategii na rozwój regionu może wystąpić w dwóch obszarach. Pierwszy to wpisanie się w realizację celów strategicznych i działań zapisanych w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego. Natomiast drugi to zgodność z celami strategicznymi i operacyjnymi

rozwoju gmin tworzących Lokalną Grupę Działania. Realizacja celów strategicznych, priorytetów i działań zapisanych w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego będzie widoczna poprzez realizację następujących celów strategicznych i projektów zapisanych w LSR:

Dziedzina	wskaźniki
<p style="text-align: center;">Jakość życia mieszkańców</p> <p>poprawa infrastruktury sportu – rekreacji i kultury, stanu i wyposażenia świetlic wiejskich, dostępu do Internetu, wzbogacenie oferty dla mieszkańców w zakresie spędzania wolnego czasu i rozwijania zainteresowań artystycznych, kulturalnych i sportowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostęp do Internetu - saldo migracji - formy spędzania wolnego czasu - liczba inicjatyw społecznych - liczba inwestycji
<p style="text-align: center;">Waloryzacja dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego</p> <p>odnawianie oraz urządzenie miejsc, obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze, oznaczanie oraz promocja tych miejsc i obiektów, a także kształtowanie poczucia odpowiedzialności mieszkańców za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze obszaru,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ruchu turystycznego - likwidacja dzikich wysypisk
<p style="text-align: center;">Rozwój aktywności gospodarczej</p> <p>Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach rolnych oraz rozwój mikroprzedsiębiorczości, wykorzystanie zasobów lokalnych do rozwoju przedsiębiorczości, wylansowanie produktu lokalnego,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba utworzonych miejsc pracy - dochody gospodarstw ze źródeł pozarolniczych - wzrost liczby mikroprzedsiębiorstw - spadek bezrobocia - wzrost dochodu podatkowego gmin
<p style="text-align: center;">Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</p> <p>Poprawa w zakresie usług turystycznych, rozwój bazy gastronomicznej i noclegowej, wytyczanie tras turystycznych, odnowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ruchu turystycznego - wzrost dochodów z turystyki - liczba miejsc noclegowych dla

<p>miejsc i obiektów, stanowiących atrakcję turystyczną, a także promocję obszaru</p>	<p>turystów, - liczba punktów gastronomicznych, - długość tras turystycznych</p>
<p>Wzrost integracji społecznej i wzrost aktywności mieszkańców</p> <p>Tworzenie sieci współpracy i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć oraz większa aktywność obywatelska, szkolenia, warsztaty, inicjatywy, imprezy, budowanie kapitału społecznego</p>	<p>- poziom absorpcji środków Unii Europejskiej, dostępnych dla regionu, - liczba organizacji pozarządowych, - odsetek mieszkańców uczestniczących w wyborach - liczba inicjatyw społecznych</p>

17. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH

Załącznik nr 1	Regulamin Rady Stowarzyszenia LGD POLCENTRUM
Załącznik nr 2	Opis warunków technicznych i lokalowych Biura LGD POLCENTRUM
Załącznik nr 3	Doświadczenie LGD i członków LGD w realizacji projektów
Załącznik nr 4	Doświadczenie członków RADY LGD.
Załącznik nr 5	Karty oceny operacji

MISJA STOWARZYSZENIA LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA POLCENTRUM

Wykorzystanie różnorodnych walorów obszaru Centralnej Polski dla podniesienia poziomu życia mieszkańców obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej

Grupy Działania „POLCENTRUM”.

CEL GŁÓWNY I

Funkcjonowanie na obszarze działania L.G.D. „POLCENTRUM” aktywnej społeczności lokalnej o różnorodnych i stabilnych źródłach dochodów.

CEL SZCZEGÓŁOWY I

Podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru działania L.G.D.

CEL SZCZEGÓŁOWY II

Zwiększenie stopnia wykorzystania wiedzy i podniesienie kompetencji mieszkańców obszaru działania L.G.D.

CEL SZCZEGÓŁOWY III

Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej, przyrodniczej i turystycznej i kulturalnej obszaru działania L.G.D.

CEL SZCZEGÓŁOWY IV

Zwiększenie spójności społeczno-ekonomicznej obszaru działania L.G.D.

CEL SZCZEGÓŁOWY V

Wykorzystanie potencjału dróg krajowych i autostrad jako stimulatora rozwoju obszaru działania LGD.

CEL SZCZEGÓŁOWY VI

Zwiększenie aktywności społeczności lokalnej.

CEL GŁÓWNY II

Ochrona różnorodności biologicznej obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM” w okresie dynamicznego rozwoju obszaru.

CEL SZCZEGÓŁOWY I

Ochrona i poprawa stanu środowiska

CEL SZCZEGÓŁOWY II

Zrównoważony rozwój gospodarki zasobami naturalnymi

CEL SZCZEGÓŁOWY III

Podniesienie świadomości ekologicznej społeczności obszaru działania L.G.D.

CEL GŁÓWNY III

Efektywne wykorzystanie potencjału rolni - spożywczego obszaru działania L.G.D. „POLCENTRUM” w oparciu o wiedzę, tradycję i nowoczesne technologie.

CEL SZCZEGÓŁOWY I

Pomoc doradczo szkoleniowa rolnikom i przedsiębiorcom

CEL SZCZEGÓŁOWY II

Podniesienie konkurencyjności gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw rolno-spożywczych na obszarze LGD

CEL SZCZEGÓŁOWY III

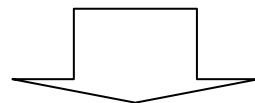
Zwiększenie wartości dodanej produkcji rolno-spożywczej na obszarze LGD

CEL SZCZEGÓŁOWY IV

Kreowanie obszarów współpracy w tym rozwój organizacji producentów rolnych,

„CENTRUM POLSKI – OBSZAR OTWARTY NA WSZYSTKICH”

PROJEKT WSPÓLPRACY NA RZECZ ROZWOJU GOSPODARCZEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TURYSTYCZNEGO OBSZARU LGD POLCENTRUM ????



WSKAŹNIKI PRZEDSIĘWZIĘCIA	
WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA DLA CELÓW OGÓLNYCH	<ul style="list-style-type: none">- tereny objęte ochroną przyrody i okoliczne miejscowości, będą wypromowane jako jedna z ciekawszych atrakcji turystycznych w powiatach zgierskim, łęczyckim i łowickim;- wzrosną dochody gmin tytułu prowadzenia działalności turystycznej;- obszar LGD staje się terenem znanym z inicjatyw ekologicznych;- do końca realizacji LSR odbędą się przynajmniej 3 imprezy regionalne o charakterze turystyczno – ekologicznym;- obszar znany w całym kraju jako atrakcyjny inwestycyjnie – gminy przyjazne inwestorom,- obszar wykreowany w regionie jako obszar rozwoju producentów rolnych
WSKAŹNIKI REZULTATU DLA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH	<ul style="list-style-type: none">- jedna mapa turystyczna obszaru rozpowszechniona w regionie;- jedno utworzone BIURO OBSŁUGI INWESTORA – dla zainteresowanych, potencjalnych inwestorów z całego kraju i zagranicy;- jedna mapa inwestycyjna regionu rozpowszechniana w regionie i w Polsce;- katalog cyklicznych imprez kulturalno – promocyjnych,- przewodnik szlakiem drewnianej architektury,
DLA DZIAŁANIA PROW	
WSKAŹNIKI PRODUKTU	<p>ODNOWA I ROZWÓJ WSI Minimum 12 zrealizowanych operacji</p> <p>MAŁE PROJEKTY Minimum 55 zrealizowanych projektów</p> <p>RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ Minimum 3 zrealizowane operacje</p> <p>TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW Minimum 5 zrealizowana operacja</p> <p>NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI I AKTYWIZACJA Minimum 5 zrealizowanych operacji</p>

	<p>WSPÓŁPRACA Minimum 1 zrealizowana operacja</p>
<p>BENEFICJENCI</p>	<p>ODNOWA I ROZWÓJ WSI</p> <ul style="list-style-type: none"> - GMINY CZŁONKOWSKIE - ORGANIZACJE POZARZĄDOWE - INSTYTUCJE KULTURY - ZWIĄZKI WYZNANIOWE I KOŚCIOŁY
	<p>MAŁE PROJEKTY</p> <ul style="list-style-type: none"> - OSOBY FIZYCZNE (PEŁNOLETNIE) - ORGANIZACJE POZARZĄDOWE - JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE KOŚCIOŁA I ZWIĄZKÓW WYZNANIOWYCH - INNE OSOBY PRAWNE, ZAMELDOWANE NA OBSZARZE LGD POLCENTRUM LUB PROWADZĄ NA TYM OBSZARZE DZIAŁALNOŚĆ
	<p>TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW</p> <ul style="list-style-type: none"> - WSPÓLNICY SPÓŁEK CYWILNYCH - MIKROPRZEDSIĘBIORSTWA - SPÓŁKA PRAWA HANDLOWEGO , KTÓRA JEST ZAMELDOWANA NA OBSZARZE LGD POLCENTRUM LUB POSIADA TU SIEDZIBĘ, OSOBA PRAWNA - PEŁNOLETNIA OSOBA PRAWNA NIE UBEZPIECZONA W KRUS
	<p>RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ROLNICY, MAŁŻONKOWIE ROLNIKÓW, DOMOWNICY ROLNIKÓW, KTÓRZY SĄ ZAMELDOWANI NA OBSZARZE DZIAŁANIA LGD POLCENTRUM, PEŁNOLETNI DO 60 ROKU ŻYCIA, UBEZPIECZENI W KRUS PRZEZ OKRES 12 M-CY WSTECZ OD DATY ZŁOŻEBNIA WNIOSKU
	<p>NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI I AKTYWIZACJA</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA POLCENTRUM
	<p>PROJEKTY WSPÓŁPRACY</p> <ul style="list-style-type: none"> - - STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA POLCENTRUM
<p style="text-align: center;">REKOMENDOWANE OPERACJE</p>	<p>ODNOWA I ROZWÓJ WSI</p> <ul style="list-style-type: none"> - BUDOWA , MODERNIZACJA, ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY KULTURY, TURYSTYKI I SPORTU - TWORZENIE I MODERNIZACJA TERENÓW ZIELONYCH I MIEJSC ZABAW DZIECI - ZAGOSPODAROWYWANIE ZBIORNIKÓW WODNYCH, - REWITALIZACJA ZABYTKÓW, ODNAWIANIE POMNIKÓW, - ODNOWA LUB BUDOWA CENTRÓW MIEJSCOWOŚCI, SKUPIAJĄCE MIESZKAŃCÓW WSI, - INICJATYWY SŁUŻĄCE INTEGRACJI DSPOŁECZNEJ I ZASPOKAJANIU POTRZEB INFRASTRUKTURALNYCH NA TEN CEL, ?????????
	<p>MAŁE PROJEKTY</p> <ul style="list-style-type: none"> - UTWORZENIE I ROZWÓJ INFORMACJI TURYSTYCZNEJ ORAZ OZNAKOWANIE INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ - ORGANIZACJA SZKOLEŃ I INNYCH PRZEDSIĘWZIĘC EDUKACYJNYCH - ORGANIZACJA IMPREZ PROMOCYJNO- KULTURALNO – AKTYWIZACYJNYCH - PRZYGOTOWYWANIE I PUBLIKOWANIE PRODUKTÓW PROMOCYJNO – INFORMACYJNYCH (MAP, FOLDERÓW, KATALOGÓW) - BUDOWA, ODBUDOWA, OZNAKOWANIE ZABYTKÓW I MAŁEJ ARCHITEKTURY, - REMONT I WYPOSAŻENIE MUZEÓW I ŚWIETLIC WIEJSKICH - INICJOWANIE WPROWADZANIA NA RYNEK PRODUKTU LOKALNEGO ????????????
	<p>TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW</p> <ul style="list-style-type: none"> - PREFEROWANE BĘDĄ PROJEKTY TWORZĄCE NOWE MIEJSCA PRACY
	<p>RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ</p> <ul style="list-style-type: none"> - PREFEROWANE BĘDĄ PROJEKTY TWORZĄCE NOWE MIEJSCA PRACY
	<p>NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI I AKTYWIZACJA</p> <ul style="list-style-type: none"> - SZKOLENIA MIESZKAŃCÓW OBSZARU, PRACOWNIKÓW I CZŁONKÓW LGD

	<ul style="list-style-type: none">- REALIZACJA IMREZ PROMOCYJNO – KULTURALNO-AKTYWIZACYJNYCH- DZIAŁALNOŚĆ DORADCZA W ZAKRESIE INICJATYW NA RZECZ ROZWOJU AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ, ROZWOJU TURYSTYKI, KULTURY I SPORTU- BADAŃ I ANALIZ DOTYCZĄCYCH OBSZARU LGD
	<p>PROJEKTY WSPÓŁPRACY</p> <ul style="list-style-type: none">- WYMIANA DOŚWIADCZEŃ Z INNYMI LGD